

Toronyirány

XII. évfolyam, 5. szám
2020. december 15.

**Az Ige
testté lett,
és köztünk
lakott**

Lektor- és akolitusavatás volt a szemináriumban

A lektorra avatottak balról jobbra: Kisjuhász Tibor, Tompa Szabolcs Patrik és Gáll Szabolcs

2020. november 21-én, a Krisztus király ünnepét megelőző szombaton a rekollekciót záró ünnepi szentmisét Kiss-Rigó László püspök mutatta be. A szeminárium növendékei közül Gáll Szabolcsot, Tompa Szabolcs Patrikot és Kisjuhász Tibort lektorra, Aleksza János, Farkas Tibor, Tapodi Krisztián és Tápai Leon növendékeket pedig akolitusá avatta.

A lektorok az ige szolgálatára kaptak megbízást, az akolitusá avatottak pedig az oltár szolgálatában segítik a diakónusokat és a papságot.

Az új akolitusok balról jobbra: Farkas Tibor, Aleksza János, Tapodi Krisztián és Tápai Leon

Toronyirány

A Szeged-Csanádi Egyházmegye magazinja

Megjelenik: évente hatszor

Kiadja: **Gerhardus Média Központ Kft.**
6720 Szeged, Aradi Vértanúk tere 2.

Felelős kiadó: **dr. Kiss-Rigó László**,
a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke

Felelős szerkesztő: **dr. Antal Zsolt**

Lapmenedzser: **Orosz László**

Nyomdai előkészítés: **WellCom Stúdió**

Nyomtatás: **Magyar Közlöny
Lap- és Könyvkiadó Kft.**

Eng. szám: **163/0819/2/2009**

A szerkesztőség elérhetősége:
gerhardusmedia@gmail.com

A kéziratok rövidítésének jogát fenntartjuk.

A BORITÓN BLAUBEUREN (WÜRTTEMBERG),
EVANGÉLIKUS TEMPLOM, SZÁRNYAS OLTÁR, RÉSZLET
BORITÓFOTO: THALER TAMÁS

Áldott karácsonyi ünnepeket
és kegyelmekben gazdag, boldog új évet

kívánnak a magazin minden
kedves olvasójának a

Szeged-Csanádi Egyházmegye

Toronyirány
szerkesztői és készítői

Tisztelt Olvasók, Kedves Testvérek!

Ebben a mostani pandémiás időszakban a természet látványos körforgását szemlélve, és a közelgő esztendő miatt is a szokásosnál többet, és talán mélyebben gondolunk, reflektálunk az idő múlására és annak ránk gyakorolt hatására. Néhány hét múlva kezdődik az új naptári év, a keresztény közösségek pedig advent első vasárnapján kezdik a vallási naptár szerint a liturgikus évet. Ennek hat időszaka van: a két nagy ünnephez kapcsolódóan a karácsonyi és a húsvéti időszak, a két nagy ünnepre való készülődés ideje: az adventi és a nagyböjti időszak, illetve a két közbülső, úgynevezett évközi időszak.

A latinból átvett advent érkezést, eljövetelet jelent. Krisztus közösségének hívő tagjai ilyenkor az Ő hármasságára, eljöveteleire gondolnak, azt tudatosítják.

Először is felidézzük a Megváltó történelmi érkezését 2000 évvel ezelőtt, születését Betlehem apró városában. Az ószövetségi Biblia, szentírás segítségével tudatosítjuk mindazt a nemes vágyat, törekvést, melyet a szerzők, a próféták megfogalmaztak az egész emberiség nevében egy szebb, jobb, boldogabb, igazságosabb örök élet felé, amit az ember nem képes megvalósítani az adott lehetőségek ellenére sem a Teremtővel, az Istennel való kapcsolat nélkül. Ezt a kapcsolatot hozta el, valósította meg a várt Messiás, a Megváltó. És tudatosítjuk azt is, hogy az ember azóta sem tud sehohy és soha önmagából nemes vágyaira, célkitűzéseire tökéletes és végleges megoldást találni Isten nélkül. Másrészt ilyenkor készülünk a Megváltó szimbolikus érkezésére, születésének évfordulós megünneplésére, Karácsonyra. Nem elsősorban a külső készülődésre gondolunk, a vásárlásra, a költségesre, a különböző dolgok beszerzésére, a plázák nyüzsgésére – mindebben az idén valószínűleg kevesebb részünk van –, hanem a belső, lelki hangolódásra, saját emberségünk jobbá, nemesebbé, méltóbbá tételére. Végül – és ez csak azokat érinti, akik hívőként élő kapcsolatban vannak a Megváltóval – adventben tudatosítjuk az Ő második, végső eljöveteletét, vagy a mi elérkezésünket hozzá földi életünk végén, illetve egyetemlegesen a történelem végén.

Az adventi vasárnapok evangéliumaiban Jézus nem ahhoz ad tanácsot, hogy mit vásároljunk karácsonyra, hanem hogy tudatosan készüljünk az Ő második eljöveteleire. Vegyük észre, hogy úton vagyunk, nem a végállomáson. Van tökéletes célunk, ahová el kellene jutnunk. Nehogy úgy járjunk, mint az utas a vasúton, aki nagyon jól berendezkedett a kellemes vasúti fülkében, majd elaludt, és mire felébredt, a vonat már rég elhagyta az ő végállomását. Más szavakkal: érezzük itthon magunkat, de tudjuk, hogy még nem vagyunk végső otthonunkban. Még a rendszerváltoztatás előtti években jelent meg egy hír az egyik napilapban, amely miatt a szerkesztőt el is bocsájtották, mely szerint az egyik városunkban öröklakásokat adtak át a hazánkban ideiglenesen tartózkodó szovjet hadsereg tisztjeinek. Alig pár évvel később azonban kénytelenek voltak ezeket elhagyni. Érezzük jól magunkat itt és most, de ez csak akkor sikerül, ha szem előtt tartjuk a végső célt. Alkossunk minél több jót, igazat és szépet, de tudjuk, hogy mindez csak a vizsgamunkánk, a végleges és tökéletes majd azután vár ránk. Ehhez kell az az értelmes és józan gondolkodás, állandó lelki éberség, amire az evangélium buzdít bennünket adventi időszakban.

Egyházmegyénk közösségéhez tartozó minden plébániának, intézménynek, családnak, az egyházmegye minden tagjának lelki békében gazdag, boldog, áldott karácsonyi ünnepeket kívánok!

Kiss-Rigó László
püspök

„Merjünk Teleki Pálról beszélni!”

A megemlékezésen *Biernacki Karol*, a Lengyel Köztársaság tiszteletbeli szegedi konzulja Teleki Pál első miniszterelnökségére emlékeztetett, felidézve az 1920-as lengyelországi háborús eseményeket, amikor a bolsevik Oroszországgal harcoltak.

– Akkor a lengyelek egyedül a magyaroktól kaptak segítséget. Teleki Pál miniszterelnök kezdeményezésére Magyarország stratégiai katonai tartalékát adta a lengyeleknek. Ez olyan kiemelkedő momentuma a két nép barátságának, ami azóta is meghatározta a lengyel–magyar barátságot, ami ma is erősen él.

Jan Michal Dziedziczak lengyel államtitkár beszédében arra emlékeztetett, hogy nemcsak a száz évvel ezelőtt zajló varsói csatánál, hanem a kommunizmus alatt 1956-ban és 1981-ben is segítették egymást a magyarok és a lengyelek.

– Azért került a rókusai templom elé ez a szobor, mert 1981-ben, amikor hadiállapot uralkodott Lengyelországban, ebben a templomban gyűltek össze

A Lengyel Köztársaság Szegedi Konzulátusa és a Szeged-Csanádi Egyházmegye törekvéseinek köszönhetően október 21-én a szegedi Szent Rókus-templom előtti téren katonai tiszteletadás mellett felavatták Teleki Pál egykori magyar miniszterelnök szobrát. A lengyel és a magyar nemzeti emlékezetben örök nyomot hagyó miniszterelnök szobrának leleplezését Kiss-Rigó László püspök, Jan Dziedziczak, a Lengyel Miniszteri Tanács Hivatalának államtitkára, Lőrinczi Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára és Karol Biernacki tiszteletbeli lengyel konzul közösen végezte. A Teleki Pál tiszteletére szervezett ünnepségsorozatot komolyzenei koncert, szentmise és emlékkonferencia emelte.

magyarok és lengyelek, hogy így fejezzék ki szolidaritásukat az események résztvevőivel. Tehát szimbolikus helyre került az alkotás – emelte ki az államtitkár.

Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke Teleki Pálnak a magyar nemzeti emlékezetben betöltendő helyéről és szerepéről beszélt. Mint mondta, Teleki emlékezetének ott kell lennie a Kárpát-medence minden

szegletében, ezért is szűgyen, hogy Budapesten ezidáig nem állíthattak neki szobrot.

– A most leleplezett mű erősíti azt a szellemet, amit Szeged jelent a Kárpát-medencének.

Az alelnök kiemelte, hogy élményszerűen kell érzékeltetni, hogy mit is jelentett a 20. században, a trianoni gyalázat után a Teleki kormányzat.

– Teleki azt kérte egyik írásában, hogy merjünk magyarok lenni, én pedig most azt kérem, hogy merjünk Teleki Pálról beszélni, mert sokan eltorzítják a gróf emlékezetét – jelentette ki az Országgyűlés alelnöke.

Lőrinczi Zoltán nemzetközi és Kárpát-medencei kapcsolatokért felelős államtitkár beszédében Teleki Pált igazi embernek nevezte, aki a becsületének megőrzésével, a magyar kereszténységgel és a magyar kitartással visszaadta a magyaroknak azt, amit elvettek tőlük a kommunizmus alatt.

– Bár teste áldozatul esett, de számkra elégtételként és példaként is itt áll most már Szegeden.

A szobrot *Kiss-Rigó László* szeged-csanádi püspök áldotta meg. Az ünnepség fényét emelte *Lidia Książkiewicz* szegedi dómban rendezett orgonahangversenye.

FOTÓ: KUKULIS ISTVÁN/DÉLMAGYARORSZÁG

A szeged-rókusai templom kertjében Teleki Pál egészalakos szobrát avatták föl, amelyet Brzózka Marek szegedi szobrászművész készített

Tudományos konferencia Szegeden

Teleki Pál Közép-Európája

Teleki Pál gróf (1879–1941) kormányfőként, külügyminiszterként, vallás- és közoktatásügyi miniszterként is szolgált hazánkat, de földrajztudósként, tudomány-szervezőként, pedagógiai íróként, cserkészvezetőként és katolikus közéleti szereplőként is jelentőset alkotott. Életéről és munkásságáról rendeztek konferenciát október 20-án a szegedi székesegyház látogatóközpontjában.

A *Teleki Pál Közép-Európája* című konferencia témájának apropója a száz évvel ezelőtt zajlott varsói csata (1920. augusztus 13–25.) volt. A szovjet–lengyel (más megfogalmazás szerint bolsevik–lengyel) háború lezárásához, és a független Lengyelország létrejöttéhez és stabilizálásához közvetlenül hozzájáruló hadi esemény sikeréhez a magyar kormány – amelynek vezetője akkoriban Teleki Pál volt – komoly segítséget nyújtott azzal, hogy gyalogsági és tüzérségi lőszereket, tábori főszereléseket küldött.

A tudományos konferencia előadói a legendás miniszterelnök tevékenységének több aspektusát vizsgálták. Nyitóelőadásában *Miklós Péter* történész a gróf

Zeman Ferenc, a Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád-Csanád Megyei Levéltárának szegedi munkatársa Teleki Pálnak – aki Szeged országgyűlési képviselője volt – 1920 és 1926 közötti, a dél-alföldi városhoz fűződő kapcsolatát mutatta be. *Varga László* történész, a Károli Gáspár Református Egyetem nyugalmazott adjunktusa pedig referátumában – amelyet az előadó távollétében fölolvastak a konferencia szervezői – a külpolitikus és miniszterelnök Telekinek a varsói csata sikerességében való szerepvállalását ismertette. A tanácskozás levezető elnöke *Zakar Péter*, a Szegedi Tudományegyetem rektorhelyettese volt. A szegedi konferencia bizonyította, hogy Teleki Pál cserkészvezetőként, földrajztudósként, politikusként, diplomataként, kormányfőként, katolikus közéleti szereplőként egyaránt jelentőset alkotott.

MP

és a trianoni békediktátum viszonyát ismertette. Kiemelte, hogy az első világháborús vereséget kodifikáló és a történelmi magyar államot megszüntető békeszerződés magyar parlamenti ratifikálása alkalmával 1920 novemberében példátlan tudományos felkészültségről, politikai felelősségvállalásról és erkölcsi tartásról tett tanúbizonyságot a kormányfő.

Gulyás László, a szegedi egyetem pedagógusképző karának tanára a geopolitikus Telekiről tartott előadást, míg *Szilassi Péter* egyetemi docens, a Szegedi Tudományegyetem Természeti, Földrajzi és Geoinformatikai Tanszékének munkatársa a földrajztudósról beszélt.

FOTÓK: NÉMET GABRIELLA

Az elhunyt Bolberitz Pál professzor szavait követő szegedi üzenet

„Ember vezeti az embert

„Mindenekelőtt arra kérlek, végezzetek imát, könyörgést, esedezést és hálaadást minden emberért; a királyokért és az összes előljárókért, hogy békés, nyugodt életet élhessünk, szentségben és tisztességben. Ez jó és kedves üdvöztető Istenünk szemében, aki azt akarja, hogy minden ember üdvözlődjön és eljusson az igazság ismeretére.” (2Tim 2,1-4)

Az október 25-én elhunyt Bolberitz Pál professzor életét különösen áthatala mindez, amit Szent Pál apostol Timóteushoz írt második levelében olvasunk. Bolberitz Pál professzorra nehéz dolog emlékezni, különösen Szegeden, ahol tevékeny professzori pályája utolsó időszakát töltötte. Azért nehéz, mert a nálunk eltelt tizenegy évben növekvő szeretettel vettük körbe őt, ha lehet illet mondani egy különösen is tisztelt, az ország szellemi életét is meghatározó professzorra. A Professzor úrban a rendkívül világos hittudói látásmód és szigorúság az emberi közvetlenség és a kellő humor belülről hitelesítő erejével párosult. Ezért tapasztaltuk Bolberitz Pál szegedi filozófiai katedráján is azt a „léleksugárzást”, amit minden igazi nevelő legfőbb jellemzőjeként azonosított éppen az a Marczell Mihály, aki az intézményünket alapító Glattfelder Gyula szellemi vonzásában fejlődve lett az 1930-as évektől a pesti Hittudományi Kar dékánja, erkölcsstani és neveléstudományi tanszékének professzora és a szónoklattannak, dogmatikának is oktatója.

Nos, akár jelképesek is lehetnek a történelem párhuzamai, amiknek ismeretét Bolberitz professzor sokra tartotta, és ezirányban is gazdag műveltségét szónoklataiban, nagy érdeklődéssel követett konferenciabeszédeiben éleslátásával egybeszőve kamatoztatta. Bolberitz Pál

is többször volt a pesti teológia dékánja, évtizedekig tanszékvezetője, és kiváló rétoriként szép orgánussal, határozott beszéddel kötötte le hallgatóit. Figyelmét Gál Ferenc könyvei fordították a remény teológiájára, a jövő teológiai szemlélete felé, amíg tanítványából professzortársa lett.

Tudományosságával, a hit gyakorlati jelentőségére elvezető tanításával példát mutatott az értelem és a hit közötti párbeszédre, amivel elkötelezetten szolgálta egyházát és nemzetét.

Nem gondoltam a pesti Veres Pálné utcai Hittudományi Kar hivatalaiban töltött éveimben, hogy az ottani kiváló profeszorokkal Szegeden rektoriként találkozhatom a Dóm téri teológiai főiskolán, mostani egyetemünkön. 2008-tól az erősödő szegedi fakultásra jöttek tanítani minket, és professzorainkká lettek, köztük Bolberitz Pál. Éveken át indultam úgy autóval az esztergomi lakásomból Szegedre, hogy először Professzor urat vettük fel a budai Pasaréti úti házánál, hogy végül élénk beszélgetésben érkezzünk a szegedi órakezésre. Aztán a szünetekben sokszor böngészte érdeklődéssel a Kiss-Rigó László püspök úr által szerkesztett Toronyirányt, közben elégedetten, cigarettára gyújtva küldte üdvözlését Püspök úrnak, mondva, hogy feltétlenül adjam át, mert itt jó dolgok történnek. Ezekben az autós és dolgozószobai beszélgetésekben – pontosabban ahogyan én csak megjegyezni igyekeztem lebilincselő gondolatmenetét – minden kijelentését alátámasztva zárta ki Professzor úr a vitának még a lehetőségét is a baloldaliság és a liberalizmus szellemi kísértéseiről. Az átvételre váró békéscsabai gazdasági képzéseink kapcsán jött szóba büszkesége, a Heller-családdal való rokonsága, így Heller

FOTÓ: THALER TAMÁS

Farkas közgazdaságtani elveire a legjobb pillanatban, gazdasági képzésünk keresztény újjászervezésekor hívta fel a figyelmet.

„Ilyen Európában élünk, ahol az Isten helyett megjelent a szabadságnak egy torz fogalma: amit nekem szabad, azt neked nem szabad. Erről van szó, az összes torzulással együtt, ami ebből következik. Ha a szabadságnak egy félremagyarázott fogalma kerül az Isten helyébe, akkor ez így néz ki és ez lesz a következménye.”

Ezt 2017-ben mondta Bolberitz professzor egy riportban. Papi hivatásához és hazafiságához mindenek felett ragaszkodott. Családi örökségét képezte ez a szilárdság, amit mások renitensnek is gondolhattak, pedig azok csak a hitében és erkölcsében hajlíthatatlan embert mintázták. Ez a tiszta hangja csak a növekvő betegségében lett halkabb, de a gondolat, a szellem munkája mindig „penge” maradt. Feleségemmel gyakran mentünk a Bolberitz professzor által celebrált vasárnapi 10:30-as misére a budai felsőkrisztinavárosi templomba, oda, ahol haláláig tartóan végezte papi szolgálatát Gál Ferenc

Istenhez”

is, akinek emlékét a plébánia falán szerény tábla őrzi.

Most már Bolberitz Pál emlékét is őriznünk kell, ez másként nem is lehet. Ott voltam, amikor a kiváló rétor Bolberitz atya homíliái erővel szóltak a templom zsúfolásig töltött terében, és ott voltam, amikor hetente egyre halkabban, egyre több szünettel jöttek az acélos üzenetek, egyre kevesebb szóval rögzítve szívünkbe és lelkünkbe azt, ami gyakran mondott jelszava volt: Ember vezeti az embert Istenhez! A tele templomban pissenés sem hallatszott, amikor percekig némán kapaszkodott

a szószerkezetbe, hogy a hiába várt újabb erővel kerekíthesse le a gondolatot, de nekem mégis olyan sok jutott, amikor még megszorítottam a kezét a mentők hordágyán, hogy tudja, mindent köszönök: Köszönöm, Isten megáldjon! – susogta helyettem, és emelte kissé ujjait.

November 17-én a budapest-felsővízvárosi Szent Anna-templomban Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek főcelebrálásával mutattak be gyászmisét az életének 80., áldozópapságának 55. évében elhunyt Bolberitz Pál római katolikus pap, Széchenyi-díjas egyetemi tanár, pápai prelátus, apostoli protonotárius, címzetes apát, a Szuverén Máltai Lovagrend tiszteletbeli konventuális káplánja, a Szent István Tudományos Akadémia elnöke, a Magyar Kolping Szövetség örökös

tiszteletbeli prézese lelki üdvéért, majd hamvait elhelyezték a templom urnatemetőjében. Bolberitz Pál a PPKE Teológiai Kar professzora volt, majd 2008-tól 2019-ig a Szegedi Gál Ferenc Hittudományi Főiskola, majd Gál Ferenc Főiskola, mai egyetemünk Teológiai Karán filozófiatörténetet és szisztematikus filozófia tárgyakat tanított, a Filozófia Tanszéket vezette, több konferenciánkon is előadott, köztük egyetemünk névadójának, Gál Ferencnek a munkásságáról is, akinek sok éven át professzortársa volt. A Gál Ferenc Egyetemen kegyelettel és nagy megbecsüléssel őrizzük Bolberitz Pál professzor emlékét, gondozzuk a nálunk is kifejtett, a teológia művelése és a magyar teológusképzés érdekében végzett kiemelkedő munkásságának eredményeit.

KOZMA GÁBOR REKTOR-DIAKÓNUS

Online térbe nyitott a tudomány

Hagyomány és innováció

A Gál Ferenc Egyetem az MTA 2020. évi tudomány hónapjában hét konferenciával vett részt, a pandémia körülményei között valamennyit online formában tartva meg. Ezekhez diákkonferenciák társultak, és a GFE kiemelt résztvevője volt az individuál-pszichológusok vándorgyűlésének is.

Az MTA hagyományos tudományünnepi sorozatában előadni presztízst jelent. A Gál Ferenc Egyetemen a tavaszi konferenciák sorra elmaradtak a pandémia miatt, most azonban a kényszerűen online világ paradox módon feloldotta a konferenciatermek zártságát. Ezzel országos nyilvánosságot is kaptak az oktatók, sőt a hallgatók tudományos eredményei, közvetlenül szolgálva a Csongrád-Csanád és különösen is a Békés megyei régió érdekeit.

A tudománynak közösségi céljai vannak

A GFE alkalmazott tudományok egyeteme, ahol a képzés lényeges része a hallgatók bevonása a tudományok gyakorlati alkalmazására vezető témákba. Ezért fontos, hogy diákjaink az egyetem saját konferenciáin belekóstolhassanak a tudományos életbe, követhessék tanáraik munkásságát, jó példákkal erősítsék hivatásképüket mire eljutnak a diplomáig. Jó volt most látni, hogy a konferenciákon megélt együttlét szakmai célt adott, tanári és diák perspektívát nyitott a nehéz körülmények között is.

A GFE katolikus egyetem, dolgaikat egymásért is tesszük, a nehéz helyzetben személy szerint is figyelünk kell mindenkire. Ezt tapasztalják a hozzánk jelentkezők és partnereink. Mindenkinek alkalmat kell adni annak az örömmel a megélésére, amikor másokra figyel,

és saját érdekeit a közösségben találja meg. Az egyetem nem diplomagyár, mert lényege az oktatók és hallgatók közössége, amiben az összetartozás programját az igazság szüntelen keresése adja, ami a mester és a tanítvány őszinte, segítő kapcsolatára épít.

Sok elsőéves volt a konferenciákon, akik a pandémia miatt még nem ismerhetik az épületeket, a szokásokat, és ami a legnehezebb: személyesen sem ismerik egymást, a tanárokat, a hivatalokat. A felsőbb éveseknek meg éppen az ismert dolgok hiányoznak. A tanároknak pedig a hivatásuk sérül, amikor elmarad a növendékekkel való találkozás.

Ösztönzés a tudományra

A diákoknak kurzusként, az oktatóknak előmenetelükbe számítottuk be a konferenciákat. Az igazi ösztönzés azonban a jól sikerült konferenciák szellemet-lelket pezsdítő érzésének megélése volt, amit mostani rendezvényeink bizonyítottak. A nyitókonferencián 183-an voltunk, a következő heti zárókonferencián 105-en, és közben is még három alkalommal 100 fő fölött, a továbbiakon 86-an, illetve 65-en.

A virtuális előadótérben még többen is találkoztak, mint korábban egy konferenciaterem széksoraiban. Akik beléptek az online tudománytérbe, azok bent is maradtak, és együtt tapsoltak a végén bekapcsolt kamerák, mikrofonok előtt. A gyulai konferencián százóten tapsoltak a tudománynak, a szolgálattevőknek, nemcsak a katedrán, hanem a kutatott valóság nehéz helyzeteiben teljesítőknek.

A tudomány jövő formáló feladata és az egyetemi küldetés

A rendezvénysorozat nyitó előadása a jövőformáló tanításról szólva kiemelte, hogy a pandémia világában különösen is fájón mutatkoznak a társadalmi szétesettség jelei, amik ellen küzdeni kötelessége az egyetemeknek. Az MTA által adott „Jövőformáló tudomány” megnevezés a tudás szerepére hívja fel a figyelmet, konkrétan az embernek a Teremtőtől kapott világról megszerzett tudását növelő tudományra. Arra, hogy a tudás alapvető szerepe a jövő formálása.

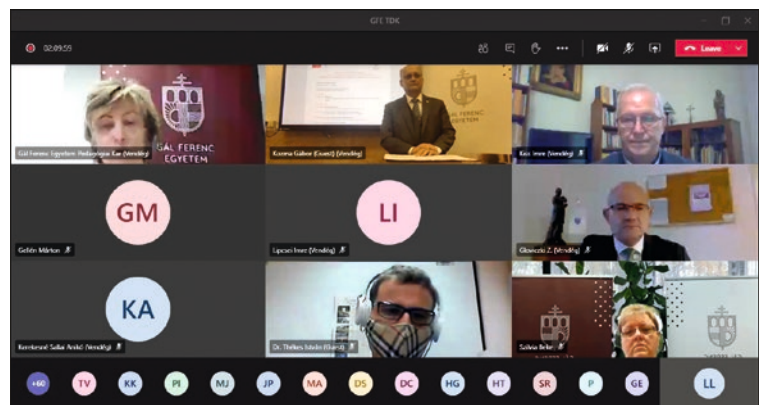
A jövőbe vetett bizalomból és hitből elhivatottság és tudásigény épül. Ezzel szemben mutatja vonzónak magát a jelen tuti kényelmében való dagonyázás, amit az álhírek, az áltudományos okfejtések és féligazságok igazolnak. A GFE világa a hamis nézetekkel szemben az igazság követésére épül, ami a jóra határozott igenlő, a rosszra nemleges döntéseket igényel az egyéntől, a családtól, a gazdaságtól és minden szervezet részéről.

Konferenciáinkon tárgyaltuk, hogy a tudomány egyre összetettebb, az eredményeit alkalmazó technikák és technológiák is azok, így ma már mindenkinek rendelkeznie kell a tudományos gondolkodás készségeivel, még ha eltérő mértékben is. Meghívott előadóink többek közt azt a társadalmi elvárást fogalmazták meg, hogy képzéseinkben legyenek jelen a legújabb eszközök a jövőt a jóra formáló tudás gyarapításához, a gyakorlatban

alkalmazásához, mert ennek a digitális tudásintegrációs és allokációs fejlődésnek még az elején vagyunk, de az erre való készségeket most kell megalapoznunk.

Az 59 tudományünnepi előadásról

Rátéekintve a Gál Ferenc Egyetem honlapjára, részletes tudósítások és felvételek is bemutatják a mindössze hat nap alatt elhangzott 59 előadást, amiket akademikusoktól kezdve tanársegédig, hallgatókig, sőt tehetséges középiskolásokig mutattak be. Ezt az intenzitást és sokféleséget,

a résztvevők mindvégig nagy számát kizárólag az online megvalósulás biztosíthatta, ami – újabb paradoxonként – a figyelmet teljesen a tudományra irányította.

Az egyetem kutatóinak, diákjainak kiváló előadásai mellett a sok vendég közül időrendben csak néhányat említve: *Gloviczki Zoltán*, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola rektora, az Oktatási Hivatal korábbi elnöke, *Juhász Péter*, a Corvinus Egyetem docense, *Gellén Márton*, a Nemzeti Közszoalgaleti Egyetem és a GFE docense, *Pukánszky Béla*, az SZTE professzora, az MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság elnöke, *Uzzoli Annamária*, az MTA Földrajztudományi Intézet főmunkatársa, *Náray-Szabó Gábor* akadémikus, a Professzorok Batthyányi Körének alelnöke, *Botos Katalin* emeritus professzor, *Botos József*, a Társadalombiztosítási Főigazgatóság volt főigazgatója, *Kollár Lajos*, az EMMI miniszteri főtanácsadója. A Békés megyei egészségügyi és szociális, gyermekjóléti kiemelt intézmények vezetői pedig a gyakran önfeláldozást kívánó gyakorlat elemzésével reflektáltak a gyulai tanácskevezetők előadásaira: *Bányai Tivadar* főorvos, *Pflaum Mária*, a Gyulai Kistérség gyermekjóléti intézményvezetője, *Seeberger Netta*, a békési szociális centrum igazgatója.

Erő, szeretet és józanság az egyetem tudományos szolgálatában

Partnereink megítélése alapján is sikeressé lett konferenciasorozatunk, aminek minden állomása folytatásra vár. Ezekben akkor is alkalmazni fogjuk az online formák tapasztalatait, ha a járvány elmúltával már személyes találkozásokban is megélhetjük a tudomány jövőt építő erejét. Egyetemünk előző tanévi jelmondata így hangzott, ezt követtük: „Hiszen Isten nem a csüggedtség, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét adta nekünk.” (2Tim, 1,7).

K. G.

Máté evangéliuma a képernyőn

„Velünk az Isten”

Immár ötödik éve megy az M5 csatorna műsorán az Evangélium című adás, melynek elindítója Kiss-Rigó László püspök, s mely a Gyula TV vállalkozásában készül. Beszélgetőpartnereim és a hívő színészek örömmel vesznek részt a műsorfolyamban. A vasárnaponként sugárzott műsort hétközben többször is megismétlik – többek között a Duna World-on –, így a világban szét-szóródott magyarság is nyomon követheti.

Emlékeztetőül felsoroljuk, hogy eddig milyen témák szerepeltek: 1. Márk evangéliuma, 2. az Apostolok Cselekedetei, 3. János evangéliuma, 4. Pál apostol levelei. Ez utóbbi olyan bőséges, hogy csak válogatást közöltünk: a korintusiakhoz írt első levél, a tesszalónikaikhoz írt első levél, a filippiekhez, a galatákhoz, az efezusiakhoz, a Timótheushoz írt első levél és a Filemon levél került adásba.

A műsor nagy segítség a teológiai hallgatóknak, hitoktatóknak, a plébánosoknak, és mindazoknak, akik érdeklődnek a Biblia iránt. A műsor e formában egyedülálló hazánkban, de külföldön, más nyelveken sem találunk ilyen biblikus megközelítésű, teológiai tanárok eszmecseréjén alapuló, mégis közérthető, módszeresen felépített, több évadra kiterjedő adássorozatot.

2021-ben Máté evangéliumát szeretnénk sugározni ötvenkét adásban. Miért is fontos Márk és János után Máté evangéliumának elemzése? Miben hasonlít és miben különbözik a többi evangélistától?

Egészen a múlt század közepéig ezt az evangéliumot tartották

a legősibbnak. Többek között Szent Ágoston is. Még ma is vannak, főleg angolszász területen, akik így vélekednek, azonban ma Márk evangéliumának elsőbbségét vallja a szentírástudósok meggyőző többsége.

Máté alaposan ismeri az Ószövetséget, amely a korai kereszténység Bibliája is volt egyben, hiszen Kr. u.

A Evangélium műsorvezetője és cikkünk szerzője: Kocsi György

70 körül keletkezett Márk evangéliuma, amelynek vázát Máté és Lukács is követi. Volt tehát Jézus működése után 40–60 év, amikor a mai evangéliumok még nem léteztek. Máté hangsúlyozza a folytonosságot az Ószövetséggel, s ezért használja az ún. reflexiós idézeteket,

például: „Mindez azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr a próféta szavával mondott”, vagy jövendölt (Mt 1,23; 2,6.15.18.23).

Máténak egyik forrása tehát Márk evangéliuma, amelyet szinte teljes egészében szuverén módon fölhasznált. De hoz saját anyagot is, amelyet valószínű, hogy a hagyományból és az élő tanúktól merített. Ilyen Máté gyermekségtörténete, ahol Jézus családfáját említi, idetartozik a mágusok (napkeleti bölcsek) látogatása, a betlehemi gyermekgyilkosság. Őt nagy beszédet mond Jézus: 1. a hegyi beszédet – Gandhi kedvenc olvasmánya volt –, benne a nyolc boldogságot és a Miatyánkot, amely e beszéd közepe; 2. a missziós beszédet (10. fejezet); 3. példabeszédeket (13. fejezet); 4. az egyházfegyelmi beszédet (18. fejezet); 5. a végső időkről és az utolsó ítéletről szóló beszédet. S így emlékeztet az evangélista Mózes öt könyvére. Nem annyira a csodatevő Jézust mutatja be – bár hoz tíz csodát is a Hegyi Beszéd után –, hanem a tanító Jézust. A hitűjoncoknak, akik keresztségre jelentkeztek – Órigenész szerint – Máté evangéliumát kellett megtanulniuk.

Máté zsidó keresztény, s valószínű, Antióchiában írja művét Kr. u. 70–80 között zsidó keresztényeknek. Kiemeli, hogy Jézus nem megszüntetni jött a törvényt, hanem teljessé tenni. Az evangéliumot keretezi a „Velünk az Isten” kijelentés (Mt 1,23; 28,20). Máté be akarja mutatni, hogy Isten jött el Jézusban. Isten jelenléte fontos az evangélistának. Isten jelen van Jézusban, Jézus jelen van az egyházban (Máténál szerepel egyedül az evangélisták közül az egyházalapítási ige a 16,17–19-ben), s az egyház jelen van a világban (5,13–14; 10,16; 28,19).

KOCSI GYÖRGY EGYETEMI TANÁR

Az Evangélium c. műsor 4. évfolyamában Pál apostol leveleit dolgozza fel. Nézze Ön is vasárnaponként 7 órakor az M5-ös csatornán, vagy a mediaklikk.hu oldalon!

Új lehetőségeket kaptunk – jubileumokban gazdag évet zártunk

Évfordulókban, építkezésben, szolgálatban és megpróbáltatásban is kiemelkedő évet tudhat maga mögött a Szeged-Csanádi Egyházmegye. A Toronyirány évértékelésre kérte Kiss-Rigó László püspököt.

→ Idén emlékeztünk meg a trianoni békediktátum 100 éves évfordulójáról. Szegeden akkoriban sokkal több történt, mint berendezkedés a túlélésre. Mit kell újra és újra tudatosítunk Glattfelder Gyula és Klebelsberg Kunó maig meghatározó egyház- és országépítő tevékenységéből?

→ Szeged – a város és az egyházmegye is – különösen is érintett Trianon következményeiben. Trianonban bezártuk előttünk egy ajtó, de Isten ki is nyitott egy másikat. Új lehetőségeket is adott, amiért hálát kell adnunk. Túlélünk és itt vagyunk teljes szabadságban, és gazdagítani, szolgálni tudjuk a nemzeti összetartozást, ami nem ismer határokat. Erre emlékezünk itt Szegeden. De ünnepelünk is, az egyházmegye fennállásának 990. évfordulóját, és egyre jobban tudatosul bennünk, hogy közeleg az 1000 éves évforduló. Az egyházmegye felsőoktatása is jubilált. A Gál Ferenc Egyetem – idén augusztusban vált főiskolából egyetemmé – most kezdi 90. tanévét. Így a szegedi 90 éves jelenlétünket is ünnepeljük. Idézőjelbe kell tennem az ünneplés szót, mert a járvány megakadályozta a hagyományos értelemben vett ünneplést, amit szeretnénk pótolni tavasszal, nagyobb léptékben. Mi történt 1930-ban? Átadták a dómot, a Dóm teret, az egyetem épületét, az egyházmegyei székhely létező épületeket. Sokkal nehezebb anyagi helyzetben, erkölcsi szempontból lesújtott állapotban össze tudott fogni a város, az egyházmegye és a kormány Klebelsberg

Sokkal nehezebb anyagi helyzetben, erkölcsi szempontból lesújtott állapotban össze tudott fogni a város, az egyházmegye és a kormány Klebelsberg Kunó kultuszminiszter révén, és csodát lehetett tenni. Felkiáltójel és felszólítás az utókor számára, hogy próbáljunk együtt gondolkodva, cselekedve összefogni, és sok jót tenni.

FOTÓ: GEMES SÁNDOR

Kunó kultuszminiszter révén, és csodát lehetett tenni. Felkiáltójel és felszólítás az utókor számára, hogy próbáljunk együtt gondolkodva, cselekedve összefogni, és sok jót tenni. Ezt ünnepeltük szeptember 24-én. Szűkített létszámmal tudtunk ünnepelni, középpontba állítva szentmisét az egyházmegye papságának jelenlétében.

→ Glattfelder Gyula számára nagyon fontos volt az elszakított magyar közösségeikért való felelősségvállalás. Az önnek ítélt Duna-díj jelzi, önnek is szívügye a magyarság összetartozásáért tevékenykedni. Mik voltak idén ennek kiemelkedő eseményei?

→ Összetartozásunk élte-tése mindannyiunk kötelessége. Szép megnyilvánulásai és hagyományai vannak az egyházmegyében. Minden évben Szent Gellért napján a határ romániai olda-

lán lévő Őcsanádon, az egyházmegye eredeti székhelyén összejön a három utódegyházmegye püspöke – Szegedről, Nagybecskerekéről és Temesvárról –, hogy hálaadó szentmisével együtt ünnepeljenek. Sajnos ennek is el kellett maradnia idén. Kisebbségi létszámmal és óvintézkedések mellett folytattuk a plébániák között fennálló szerteágazó

kapcsolatokat. Folytatódtak határon átvélő programjaink, projektjeink. Ilyen például az a többéves hagyomány, melyet az idén is folytattunk, hogy Szent Gellért püspök ünnepén, a szegedi dómból közös lebonyolítású hangversenykörút indul. Januárban ötéves tematikus programsorozatot indítottunk Szent István 2025 címmel az államalapító magyar király életművének megismertetésére. Ahhoz ugyanis, hogy az ország, a nemzet és a társadalom minden tagja szilárd identitással rendelkezzen, fontos hogy ismerje a közös múltat, gyökereit és a közösség értékrendjét. Azt látjuk, hogy vírus visszafog programokat, de a jó szándékú együttműködést semmi nem tudja megakadályozni.

→ *A szegedi dóm körüli terület a klebelsbergi elképzelés szerint a magyar kereszténység, a magyar állam és a magyar tudomány ezeréves megbonthatatlan egységének a jelképe. Hogyan vihető tovább az egyházmegye, a város és az egyetem együttműködését célzó klebelsbergi örökség?*

→ Folyamatosan törekszünk az együttműködésre. Az a klebelsbergi törekvés, hogy Szeged egy alföldi katolikus, tudományos és kulturális centrum legyen, ma az egyházmegye számára is kiemelt szándék. Az egyházmegye számára nagyon fontos, hogy szerepet vállaljon az oktatás-nevelésben, ezért fogadja el iskolák fenntartásba vételét. Megvan minden lehetőségünk arra, és elvárható is az egyháztól, hogy az ifjúság nevelésében aktív szerepet vállaljunk, úgy a köznevelés terén, mint a felsőoktatásban. A Szeged-Csanádi Egyházmegye 84 helyen lát el köznevelési feladatot óvodás kortól a szakoktatáson keresztül az érettségiig. Idén egyetemmé vált a 90 éves, Glattfelder Gyula püspök által alapított „anyaintézmény”, a Gál Ferenc Hittudományi Főiskola, amely önálló egyetemi karokkal rendelkezik Gyulán, Békéscsabán és Szarvason. Szakmai szempontból mindent megteszünk a színvonalas oktatás biztosítására, és a keresztény értékrend képviselése érdekében.

→ *Az építkezések, fejlesztések az egyházmegye teljes területét lefedik, szinte alig akad olyan település, ahol ne történne valami. Mik a legfőbb eredmények, és megbecsüljük-e eléggé a Gondviselés nyújtotta építkezés időszakát?*

→ Az egyházmegyében tíz év alatt nyolc templom épült. Örömteli maga a látvány, de nem szabad elfeledkezni arról, hogy a fizikai építkezést lelki-szellemi megújulásnak kell követni. Minden infrastrukturális beruházás célja, hogy segítse ezt a lelki-szellemi építkezést, így van értelme. A templomnak abban kell segíteni az embereket, hogy személyes kapcsolatuk legyen Krisztussal, és közösségé forrjanak össze. Nagy érték, hogy az építkezésekre, felújításokra lehetőségünk van. Két gyöngyszem a földéaki erődtmplom és a kiszombori templom. Az

óföldreáki, Szűz Mária Keresztények Segítségé elnevezésű erődtmplomot mai formájában a 15. század második felében, Hunyadi Mátyás uralkodásának időszakában emelték. Ez a templom a térség egyetlen falusi gótikus temploma, a magyar művelődéstörténet országosan is számontartott, egyedülálló műemléke. A kiszombori rotunda a kutatások szerint a 12. század második felében épült, a Dél-Alföld leginkább épségben megmaradt kora középkori építészeti emléke. A spirituális építkezés része, hogy a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra való készület részeként összegyűjtjük, és egy kiállítás keretében megmutatjuk az 1938-as kongresszus emlékeit.

→ *„Aranykor hirdetése helyett ma inkább riadót kell fűjnom” – mondta Orbán Viktor évvértékelő beszédében. Az egyház szerepe mi lehet a válságterületek kezelésében?*

→ Ez a feladat az egyház számára nem új. Az egész történelemben szembe kellett néznie kihívásokkal. Már az első évtizedekben az apostol arra figyelmeztette a keresztényeket, hogy ne úgy éljenek, mint a pogányok. A józan eszüket használva próbáljanak értelmesen élni. Ma is a kötelességünknek eleget téve kell élnünk.

→ *Változások történtek az egyházmegye oktató-nevelő tevékenységében, a családból kiemelt gyerekekről való egyházmegyei gondoskodásban...*

→ Az egyház kötelessége, hogy meglévő erőit használva vállaljon szerepet a rászorulóknak életének jobbá tételében. Magyarországon jelenleg 23 ezer gyermek nem a vér szerinti családjában él. Az egyházmegye Szent Ágota Gyermek-

védelmi Szolgáltatója júliustól már nyolc hazai megyében és a fővárosban látja el a gyermekvédelmi szakellátás feladatait, a jövő év januárjától pedig a kormányzat felkérésére újabb öt megyével tizenháromra bővül a feladatvállalásunk. Ezzel az egyházmegye 8000, családból kiemelt gyerekről gondoskodik.

→ *A járvány következtében rendezvények sokasága maradt el. A Szent Gellért Fesztivál nem, és a szegedi dómból hangversenykörút indult. Visszatekintve hogyan értékeli ezeket?*

→ Arra törekedtünk, hogy amire a jogszabályok lehetőséget adnak, az ne maradjon el. A szabályozás figyelembevételével tartottuk meg a XIII. Szent Gellért Fesztivált. Idén külföldről nem jöhettek zenészek, és szimfonikus zenekar sem tudott szerepelni. Helyette élvonalbeli magyar művészeket sikerült megnyernünk, akik örömmel jöttek Szegedre. Az idei szezont Yoon Kuk Lee művészeti igazgató Ludwig van Beethoven életműve köré szervezte. Nekem a zene gyerekkoromtól fontos. Nagymamámnak köszönhetően énekeltem a rádió gyermekkorúsbán, hegedülni is tanultam. Hálás vagyok, hogy ebben részem volt. Azóta is élményforrás számomra a zene. T. É.

*Az egyházmegyében tíz év alatt
nyolc templom épült. Örömteli
maga a látvány, de nem szabad
elfeledkezni arról, hogy a fizikai
építkezést lelki-szellemi
megújulásnak kell követni.*

*Minden infrastrukturális beruházás
célja, hogy segítse ezt a lelki-szellemi
építkezést, így van értelme.*

Megújult Győrben az Apor Vilmos- emlékkiállítás

Helytállni az élet nehéz pillanatában

Apor Vilmos vértanúsága 75. évfordulójának évében megújult és kibővített emlékkiállítással emlékezik a Győri Egyházmegye egykori püspökére. A győri Püspökvár pincerendszerében berendezett emlékező tárlat egy életutat mutat be, arra válaszol, hogyan tudott a főpásztor abban a végső nehéz pillanatban helytállni.

A látogató az első pillanatban, ahogy belép a pincerendszer szűk, félhomályos folyosójára, rögtön bevonódik. „Mindenkinek mindene” – Apor Vilmos lelkipásztorkodást megújító, Gyulán megfogalmazott ars poetica a kiállítás címe, mottója pedig az ugyancsak életprogramot kifejező papi jelmondat: „A kereszt erősíti a gyengét, szelidíti az erőset.” Az ív, amit bejárunk, egy egész élet, és a zenének, fényhatásoknak, tárgyi emlékeknek, filmrészleteknek, fotográfiáknak, drámapedagógiai eszközöknek köszönhetően mindezt át is éljük. Nem ismereteket kapunk, hanem lélekben együtt haladunk egy embert próbáló úton.

Elsőként Erdélyben időzünk. Látjuk Erdély legfőbb hivatalait ellátó, eredetét 1220-tól datáló Apor családot, melynek sarjaként született meg 1892-ben Apor Vilmos. Olyan ősök örökségét hozta magával, akik életében az egyéni boldogulás mindig összefonódott a közösség, a haza sorával.

Az ifjú báró útja a kalksburgi, majd a kalocsai jezsuitáknál végzett gimnáziumot követően azonnal a papsághoz vezetett. „A kereszt erősíti a gyengét és szelidíti az erőset” papszentelési jelmondat jelzi, ekkor kezdődött a tudatos kereszthordozás útja.

A kiállítás külön termet szentel az első lelkipásztori állomáshelynek, Gyulának. Itt bontakozott ki a lelkipásztorkodást megújító, szemléletformáló tevékenység. „Mindenkihez van szavunk, mindenki iránt van szívünk, mindenkit akarunk vezetni az üdvösség útjain, mindenkit meg akarunk óvni a rossztól, megerősíteni a jóban, Krisztus urunk szent nevében. Szívüknek visszasegítője, támogatója, erőssége, gyámola akarunk lenni. Mindenkinek, mindene.” A narrátor hosszan sorolja a lelkipásztori munka hatékonyságát jelző eredményeket: Kongregációk, hitbuzgalmi és társadalmi egyesületek születnek,

nyernek támogatást, szociális intézmények, népkonyhák, missziós házak, iskolák alapítatnak. Látjuk a Tanácsköztársaság idején a kivégzések ellen felszólaló, majd az elhurcolt magyarokért Mária román királynénál közbenjáró fiatal plébánost. Megismerjük a lelkipásztort, akinél az ajtó nyitva állt, a kitűnő gyóntatót, lelkivezetőt, a liturgiában híveit megerősítő papot, aki a hitélet fellendítésével segítette talpra állni a Trianon következtében apátiába süllyedt népet.

49 éves, amikor felfigyelnek munkájára, és Győr püspökének nevezik ki. „Győri polgár szeretnék lenni kötelességteljesítésben is. Felajánlom szolgálataimat minden munkához” – e szavakkal kezdte meg főpásztori szolgálatát a második világháború árnyékában. Négy évét a háború embert próbáló viszontagságaiban a gyulaihoz hasonló hatékony lelkipásztori munka jellemzi egyházmegyei és országos jelentőségű eredményekkel. Végiglátogatja az egyházmegye plébániáit, szerzetesrendjeit, egyházi iskoláit.

Aktívan részt vesz a politikai életben, ő a Katolikus Népszövetség elnöke, a Katolikus Szociális Népmozgalom

FOTÓK: TRAUTWEIN ÉVA

előmozdítója, és ő a zsidó honfitársakat mentő Magyar Szent Kereszt Egyesület elnöke. Győrben népfőiskolát szervez a szegényebb fiatalok számára és a keresztény erkölcs erejével harcol a szélsőséges eszmék ellen. Paptestvéreit buzdítja, bátorítja azáltal, hogy piederasztálra állítja a papi hivatást.

Így érkezik el 1945 tavasza, Győr a frontvonalon van, a várost bombázzák, az orosz katonák fenyegetésében él a lakosság. Apor Vilmos most sem tétlenkedik. Megszervezi az elsősegélyt, tartósélelmiszert szerez be, gulyásagyút állítat fel, dinamóval biztosítja az áramellátást. Ott van az emberek és paptestvérei között, vigasztal, bátorít. A nagyhéten már százával menekülnek a Püspökvárba a rettegő emberek, találatot kap a torony, egyre nő a rettegés az összezsúfolódó emberek között. A pincerendszer belsejében nagycsütörtökön felhangoznak a szavak: „Ő, mielőtt önként átadta

magát a szenvedésre...” A félhomályban nem látunk mást, csak a felemelt ostyát, alatta a kelyhet, a háttérben a keresztet. Mintha ott lennének Apor Vilmos utolsó szentmiséjén. A nagypénteki végkifejletet túlélők elevenítik fel. Követjük az orosz katonákkal szembeszálló püspököt. A narrátor az utolsó percek történéseit ismer-teti, látjuk a mennyezetet kilyug-gató golyók nyomát, lelki szemeink előtt ott van az ostromlott várost át-szelő kis csoport, ahogy a sebesült fő-pádstort a kórházba viszik. Állapota egyre súlyosabb, amikor így szól: *„Köszönöm a Jóistennek, hogy elfogadta áldozatomat.”* Végül elhangzik egy utolsó biztatás: *„Még egyszer üdvözlöm papságomat. Legyenek hűek az egyház-hoz, hirdessék bátran az evangéliumot. Segítsék romjaiból felépíteni szeren-csétlen magyar hazánkat. Felajánlom összes szenvedéseimet engesztelésül saját bűneimért, papjaimért, híveimért, az ország vezetőiért és ellenségeimért. Jézus szentséges szíve bízom benned.”*

Angyali gyermekhang csendül fel, fénysugár táncol a síremlék körül. A Jóisten elfogadta Apor Vilmos püspök áldozatát, és a boldogok közé fogadta őt. Megkondulnak a haran-gok, a boldoggá avatást ünnepejük, búcsúzunk attól, aki mindenkinek mindene lett. T. É.

Kitüntették a Gál Ferenc Egyetem rektorát

FOTO: MINISZTERELNÖKSÉG

Október 22-én nyújtotta át a Magyar Érdemrend tisztikereszt kitüntetést Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes Kozma Gábor rektornak a budai Karmelita Kolostorban tartott ünnepségen.

Kozma Gábor rektor-diakónus 2007 óta vezeti egyházmegyénk intézményét, ami az utóbbi években a hitéleti képzések mellett a pedagógiai, egészségügyi, szociális és gazdasági képzések átvétele során egyetemmé szerveződött. Kozma Gábor a kitüntetést „a hazai katolikus felsőoktatási intézmények megóvásában és fejlesztésében vállalt kiemelkedő szerepe elismeréseként” kapta.

A Csillag nyomában

JÓZSA JUDIT: SZÜLŐ BOLDOGASSZONY

REVICZKY GYULA

Karácsonykor

*A zúgolódás, gúny, harag
Rég halva már szívemben.
Egy szóval sem panaszkodám,
A kis Jézus ellen.*

*Nem vádolnám balgán azért,
Hogy engem kifelejtett.
Hogy nem hozott ajándékot,
Szemem könnyet nem ejtett.*

*Lelkem nyugodtan, csöndesen
Átszáll a nagyvilágon.
Imádkozom, hogy Jézusom
Minden szegényt megáldjon.*

*Ágyamra dőlök, s álmodom
Egy régi szép, édes álmot:
Boldog, ki tűr és megbocsát,
S ki szenved, százszor áldott!*

ZSITVAY TIBOR

Magyar gyermek imája

*Kis Jézuska, kérve kérünk,
Tégy miértünk nagy csodát!
Rabláncot hord annyi vérünk,
És nem bírja már tovább.*

*Nyújtsd kezecskéd csak feléje,
Szólj csak egy szót, édeset,
S magyar népünk szerencséje
Boldogabb lesz, fényesebb!*

REMÉNYIK SÁNDOR

A karácsonyfa panaszkodik

*El-elnézlek, ti hontalan fenyők,
Ti erdő-testből kitépett tagok.
Hányan mondhatják el ma veletek:
Ó én is, én is hontalan vagyok!*

*Piacra vitték a testem, s a lelkem,
És alkusznak az életem felett.
És fehér vattát aggatnak reám:
Mű zuzmarát a zuzmara helyett.*

*Tudom: elszárad a levágott kar,
Tudom: én vissza nem jutok soha
Az ősengeteg anyakebelére.
Sorsom: lapály a csúcsokért cserébe.
S a végtelen helyett egy szűk szoba.*

ADY ENDRE

A Jézuska tiszteletére

*A született Jézus,
Ez igézetes gyermek,
Áldja meg azokat,
Kik a szívünkbe vernek
Mérges szuronyokat.*

*Áldassanak bennünk
A kifeslett vér-rózsák:
Bánat, kín, szenvedés,
Mert Jézus volt a Jóság
S a nagy, szent türelem.*

*Csengessünk csengőkkel,
Szeressünk szeretettel,
Örüljünk, ha sírunk,
Ha ránk tör minden ember
S ha álul bántatunk.*

*A született Jézus
Született így s kívánta,
Hogy ez legyen az üdv:
Minden hívásg kihányva
Életünk gömbiből.*

PILINSZKY JÁNOS

Az első karácsony óta

Nincs nyomasztóbb, mint az élet kegyetlen törvényét szemlélni. Azt, hogy egymásból élünk; hogy fölfaljuk egymást; azt, hogy a természet „rendje” egy éhségből és rettegésből fölrakott, önmagában vérző gúlához hasonló.

És ebbe a kegyetlen rendbe „lépett be”, megszületvén és megtestesülvén Isten Báránya, a mi Jézusunk, hogy a világ kegyetlen rendjét megváltsa. A „vérző gúlán” mit se módosítva, gyökeresen megfordította annak jelentését. Nem tagadta, hogy „fölfaljuk egymást”. Azt mondta inkább, hogy mindannyian étel és táplálék vagyunk. Már itt, a világban, e „vérző gúlán” belül a kegyetlen tényeket

a szeretet realitásává változtatta, amikor valódi ételként és valódi italként osztotta szét magát – mindannyiunknak példát mutatva.

Az első Karácsony, a Fiúisten megtestesülése óta mindenek prédája helyett mindenek ételévé, táplálékává lettünk, s tudjuk, hogy a természet rettenetes törvénye mögött valójában a szeretet örökös áldozása a végső realitás.

(*Új Ember*, 1975. december 28.)

STEKLY ZSUZSA: SZENT KARÁCSONY ÉJJEL

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

Karácsony

*Ezüst esőben száll le a karácsony,
a kályha zúg, a hóesés sűrű;
a lámpafény aranylik a kalácson,
a kocka pörg, gőzöl a tejsűrű.*

*Kik messze voltak, most mind összejönnek
a percet édes szóval ütni el,
amíg a tél a megfagyott mezőket
karcolja éles, kék jégkőrmivel.*

*Fenyőszagú a lég és a sarokba
ezüst tükörből bókol a rakott fa,
a jó barát boros korsóihoz von,*

*És zsong az ének áhítatba zöngve...
Csak a havas pusztán a néma csöndbe
sír föl az égbe egy-egy kósza mozdony.*

JÓZSEF ATTILA

Karácsony

*Legalább húsz fok hideg van,
szelek és emberek énekelnek,
a lombok meghaltak, de született egy ember,
meleg magvető hitüinkről
komolyan gondolkodnak a földek,
az uccák biztos szerelemmel
siető szíveket vezetnek,
csak a szomorú szeretet latolgatja,
hogy jó most, ahol nem vágtak ablakot,
fa nélkül is befül az emberektől
de hová teszük majd a muskátlikat?
Fölöttünk csengőn, tisztán énekel az ég
s az újszülött rügyező ágakkal
lángot rak a fázó homlokok mögé.*

Januártól 13 megyében lesz jelen a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató

Törődünk, aggódunk és gyógyítunk

Miben más, milyen többletet jelent az egyház jelenléte a gyermekvédelemben? – erről kérdeztük a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató főigazgatóját, Kothencz Jánost.

FOTÓ: GÉMES SÁNDOR

→ *Hogyan bővült a Szent Ágota ellátói köre?*

→ Július elsejével a Szeged-Csanádi Egyházmegye fenntartásában működő Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató öt megyét vett át a kormányzat felkérésére. Így Pest, Békés, Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád és Heves megye gyermekvédelmi szakellátását. Ezt az első hullámot fogja követni a jövő év januárjában Baranya, Tolna, Veszprém, Győr-Moson-Sopron, Borsod-Abaúj megye. Ezzel az új öt megyével 13-ra bővül a kormányzat felkérésére feladatvállalásunk, és a gondozott gyermeklétszám pedig várhatóan 7-8000-re fog nőni. 2010 óta folyik a kormányzat és történelmi egyházak között szociális területen felelősségmegosztás. A Szent Ágota ebben a folyamatban a kormányzat stratégiai partnerévé vált. Számunkra az a Jóisten kegyelmének műve, hogy

lehetőséget kaptunk gondoskodni a családjukat veszített gyerekekről.

→ *Milyen szerepet játszik a gyermekvédelmi rendszerben a Szent Ágota?*

→ Már az ÁGOTA Alapítvány korábbi ténykedése is ennek előfutára volt. 25 éves fennállásunk alatt alakult ki szakmai módszertanunk. Erre alapozó módon később a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató nagy eredményének tekintjük, hogy módszertani intézményként elfogadnak minket katolikus fenntartású intézményben, ez három egyházmegyét jelent, a váci és a két görögkatolikus. Tehát országossá bővült módszertani tevékenységünk. Szakmai műhelykultúrát tudtunk elültetni. Mi generáljuk a szakmai egyeztetéseket, fórumokat. Ezzel széles körben képviselni tudjuk azt a szemléletmódot, ami merőben más, mint a korábbi magyar gyakorlat.

→ *Miben más ez a szemléletmód?*

→ 30-40 évvel ezelőtt nagy intézményekben több száz gyermek élt együtt. Én is ilyenben nőttem fel. A felületesi attitűd érvényesült. Az 1997-es gyermekvédelmi törvény változást indított el, de ezt alapjaiban nem tudta megváltoztatni. S bár elterjedtek a 12 férőhelyes lakásotthonok, melyek a család analógiájához legközelebbi állapotot biztosítják, de a falak változásával nem járt együtt a gyerekekkel való bánásmód szakmai és emberi minőségének megváltozása. Számomra az vált világossá, mélyebb emberi esszenciákat kell behozni a szakellátásba. Nem szolgáltatót kell, hanem törődni és aggódni. A mi nevelési eszményünk azt vallja, először gyógyítanunk kell a gyereket, akinek feltétlen elfogadásra van szüksége. Ebben a feltétlenségben gyógyíthatók leginkább a sebek, mert a gyerek számtalan traumát, szenvedést okozó krízist élt át, mire eljutott hozzánk. Szakadáselmény, elhanyagolás, bántalmazás – kemény történetek vannak mögötte. Úgy kísérjük őt a növekedésben, úgy szocializáljuk, hogy értékekre mutatunk rá. A mi segítő magatartásunk keresztény meggyőződésünkől fakad, és számtalan útravalót igyekszik beépíteni a gyerek fejlődésébe. Ez segítheti hozzá, hogy be tudjon illeszkedni a társadalomba. De ez természetesen nagy kihívás.

→ *Hol érhető tetten a többlet, amit az egyházi fenntartás jelent?*

→ A gyermek gondozásához való viszonyt változtatjuk meg. A jézusi feltétlen elfogadás, befogadás odahajlás

határoz meg minket. Ahogy a gyerekről gondolkodunk, jelenti a másságot, nem teszünk többet, nem teszünk mást, mint ezt a szemléletet elültetni. Töredelmes út ennek integrálása egy-egy intézmény életébe. Ennek útja az úgynevezett KÁSZPEM – szenzitív pedagógikoterápiás módszer. Azzal az elvárással élünk, hogy ugyanúgy kell törődnünk a más által világra hozott, de elhagyott, megsebzett gyerekekkel, mint a sajátoddal. Ha ezt az érzékenységet fejleszteni tudjuk, akkor reményteljesebb életkilátást nyújthatunk, mint amit az elmúlt 40 évben láthattunk. Generációk kallódtak el. Ezt mutatja a büntetés-végrehajtási intézményekben vagy a hajléktalan-ellátásában lévő állami gondozottak nagy száma. A keresztény hozzáállás a másik emberhez csodálatra méltó és nélkülözhetetlen: gyógyítva tud nevelni.

→ *Eddigi tapasztalataik alapján elérhető változás?*

→ Igen, jelentős eredmények vannak. Mondok néhány konkrét példát. Az engedély nélküli eltávozások száma kiugróan magas volt. Ezzel a gyerek kriminalizálta magát. Senki nem kérdezett rá, miért szökik a gyerek, és nem firtatták, miért rosszabb évről évre ennek a statisztikája. Mi elkezdtuk feltérképezni az okokat, és kiderült, elsődlegesen a vér szerinti hozzátartozóval való kapcsolattartás igénye áll a szökések mögött. Utánamentünk a szakhatóságoknál, és kezdeményeztük

a kapcsolattartás újraszabályozását. Hála a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatalnak – itt történt elsőként újraszabályozás –, rövid időn belül negyedére zsugorodott az engedély nélküli eltávozások száma.

De hasonló eredményeket hoz, hogy nálunk folyamatos az önálló életre való felkészítés, ezzel preventív utógondozást végzünk. Egyik legfontosabb törekvésünk a nevelői szülői rendszer kiépítése. Tudatos toborzásnak és számos javító intézkedésnek köszönhetően ma már az arányok a családi és intézeti nevelés között merőben mások.

2014–2016 között volt egy országos kampányunk, a családias nevelésre hívtuk fel a figyelmet. Ez azt mutatta, a társadalom nyitott a gyerekekre. A kampány évében több mint 1000 gyerek került családba, családhoz. A befogadó nevelőszülővé válást a kormány számtalan módon támogatja. Ma már ez foglalkozási jogviszony, biztosított és nyugdíjra jogosult a nevelőszülő. A normatívan keresztül komolyabb költségvetési eszközzel kapnak támogatást. Paradigmaváltást élünk meg a jogalkotóval, a kormánnyal, a történelmi egyházakkal, általánosan elfogadottá válik, hogy személyre szabott nevelést a család tud leginkább nyújtani. Minden gyereknek családra van szüksége.

TRAUTTWEIN ÉVA

A léleknek nyújtanak gyógyírt

Adventre és karácsonyra is meglepetéssel készül az egyházmegye Szent Dömötör Kórházlelkészi Szolgálat. Most különösen sok a feladatuk, hiszen nekik a látogatási tilalom ellenére is van lehetőségük a betegekkel való beszélgetésre – csoportban és egyénileg is nyújtanak lelki támaszt a kórházban ápolottnak.

– Legyünk Isten meghallgató, odafigyelő, tapintatos, türelmes, érdeklődő arca a másik ember számára – ezzel a mottóval indította útjára tavaly a Szeged-Csanádi Egyházmegye a Szent Dömötör Kórházlelkészi Szolgálatot, melynek révén a lelkipásztorok beteglátogató tevékenységét immár civilek is segítik az egészségügyi intézményekben. A járványhelyzetben bőven van feladatuk a szolgálat munkatársainak, mert – mint azt Máramaros Mária, a szolgálat koordinátora elmondta – bár most látogatási tilalom van a klinikákon, ők rendelkeznek hatályos engedéllyel a belépéshez, a kórházi ágyakon fekvők

pedig folyamatosan igénylik a jelenlétüket. Persze vannak előre le szervezett beszélgetések is, azonban ezek legtöbbször vallási vigaszok, közös imádságok, amelyek által visszanyerik a hitbe és az Istenbe vetett bizalmukat. Többen ilyenkor szentségeket is kérnek a lelkipásztoroktól – tette hozzá. Az egyéni beszélgetések és imák mellett csoportos foglalkozásokat is szerveznek. Máramaros Mária beszámolója szerint ilyenkor utazási élményeket, kedvenc túrahelyszíneket elevenítenek fel, ezekből pedig hosszas beszélgetések alakulnak ki. Szóba kerül időnként az is, hogy ki honnan érkezett, ez szintén témát

generál, mert van, amikor többen ugyanarról a településről jöttek a klinikára, vagy élnek az említett községben, városban rokonaik és barátaik, esetleg szép emlékek fűzik őket oda. Természetesen a gasztronómia is előkerül, ilyenkor gyakori a receptcsere is. A jó kedvre derítés érdekében társasjátékokat is visznek a szolgálat munkatársai, így malom- és sakkmérkőzésekkel, valamint dobókockás játékokkal is mulatják az időt.

A szolgálat koordinátora beszámolt arról is, hogy adventre és karácsonyra különleges meglepetéseket tartogatva készülnek a betegeknek és az egészségügyi dolgozóknak is, hiszen rájuk is kiemelt figyelmet fordítanak. Utóbbit bizonyítja, hogy a közelmúltban szentmisét mondtak értük a szegedi dómban. Az otthonaikban lábadozóknak, valamint a hozzátartozóknak is szeretnének lelki támaszt nyújtani, ők a templomok faliújságjain található telefonszámon igényelhetik ezt a lelki gondozóktól.

Fásított a gyermekvédelmi szolgáltató

A Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató környezetvédelmi programjának keretében nagyszabású fáültetés zajlott az elmúlt hetekben: 32 telephelyen közel ezer fát ültettek. Elsősorban olyan fákat telepítettek, amelyek gyorsan nőnek, hamar terebélyesednek, így rövid időn belül nagy árnyékot képesek adni. Több lakásotthonban összekötötték a fásítást a mindennapi gyümölcsfogyasztás és -feldolgozás lehetőségével is azzal, hogy gyümölcsfákat ültettek. A szolgáltató fásítási akciója illeszkedik a fenntartó Szege-Csanádi Egyházmegye zöld egyházmegye programjához.

Körisek, nyír és nyárfák, fenyők és örökzöldek mellett diófák és gyümölcsfák is kerültek a földbe a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató ellátási területén. Elsősorban a lakásotthonokat érintette a fásítás. Arról, hogy milyen fát ültessenek az udvarokban, az ott élő gyermekek maguk döntöttek.

– Együtt választottuk ki, hogy gyümölcsfát, kajszi-barackot ültessünk. Azért döntöttünk emellett, mert van egy hobbikertünk, ahová paradicsomot, paprikát és epret veteményeztünk, pár év múlva pedig már barackot is ehetünk. Most már az is feladat lesz, hogy a facsemetét locsoljuk. Beosztjuk majd, hogy hetente ki gondozza, hasonlóan ahhoz, ahogy a közös helyiségek takarítását is csináljuk. – magyarázta a dr. Foltán József

Lakásotthonban élő *Balogh Tibor*, aki környezetvédelmi technikusként végzett. Elmondta, az otthonban szelektíven gyűjtik a szemetet is.

A Szent Ágota Békés megyei három lakásotthonában több mint 30 gyermek él. Köztük a 18 éves *Kurucz Dávid* is, aki részt vett a diófa ültetésében, amit a gyulai Arany János utcai otthon udvarán helyeztek el.

– Az volt a kérésünk, hogy diófát ültessünk, mert nemcsak hasznos növény, hanem a nagy lombkoronája alatt jó leülni, szalonnát sütni, beszélgetni. Ha mi már nem is, de az utánunk jövő fiatalok élvezhetik majd az árnyékát – mondta az otthon lakója.

A fásításnak gyakorlati és szimbolikus jelentősége is van a szolgáltató életében.

– Elköteleztünk vagyunk abban, hogy gyermekeinket környezettudatos magatartásra tanítsuk. A ránk bízott fiatalokat mi is gyakran nevezzük csemetéknek, ezért is szerepel a logónkban a facsemete. Most, hogy ők is részt vesznek a fásításban, talán bennük is jobban tudatosul, hogy a gondoskodás, a törődés akkor eredményes, ha hosszú távú és folyamatos – kezd a fásítási program ismertetését *Kothencz János*, a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató főigazgatója. – Tudniuk kell, hogy a természet nem valami távoli és megfoghatatlan dolog, hanem az az élővilág, ami körülvesz mindannyiunkat. Ezért visszük őket élménypedagógiai programunk keretében rendszeresen kirándulni a természetbe, ezért ragaszkodunk ahhoz is, hogy szelektíven gyűjtsek a szemetet, és ezért ápolnak számos lakásotthonunkban konyhakertet és virágoskertet az ott élő gyerekek. Hisszük, hogy ez a gondoskodó tevékenység felelősséget ébreszt bennük a természet iránt – mondja a gyermekvédelmi szakember.

A szervezet saját környezetvédelmi programmal rendelkezik, amelynek megvalósításáért *Görbe Tünde* felel.

– Mivel a lakásotthonok kertjeiben a fák öregedőfélben vannak, vagy kevés van belőlük, éppen időszerű volt a fásítás. A fáültetés az egyik legfontosabb, de nem egyetlen eleme a környezettudatosságnak: az otthonokban szelektíven gyűjtik a szemetet, és amit csak lehet, újrahasznosítanak. Rendszeresen szerveznek szemétyűjtést, és papírgyűjtésben vesznek részt a gyerekek. A program része az ismeretterjesztés is. Reméljük tavasszal meg tudjuk tartani a környezettudatos gondolkodást segítő előadássorozatunkat is, amelyre szakembereket: a Kiskunsági Nemzeti Park munkatársait és a kormányhivatalok hatóságait egyaránt be szeretnénk vonni – tudatta a szakmai vezető.

Adventi tárlat és alkotói pályázat a Dóm Látogatóközpontban

A Csillag nyomában

Betlehem... Kiben ne ébresztene gyermekkori nosztalgiákat, a karácsony meghitt titkainak emlékét ez a lágy hangzású szó? És nem is csak bibliai helynévként, hanem a belőle kialakult, köznévi értelemben is! Mintha a karácsonyeste titkai lopakodnának, settenkednének három e-hangzójának és lehelő mássalhangzóinak lépteire – akárcsak az Üdvözítő születését hírül adó betlehemesek a friss, csikorgó hópaplan kristályos gyémánttakaróján. Akolmeleg, a zizzenő szalma illata, a Kisjézust szuszogásukkal melengető, jámbor jószágok, a pásztorok szerény ajándékai – no és a napkeleti bölcseknek is nevezett Háromkirályok, akiknek útját a születést hírül adó csillag vezeti a jászolhoz. Betlehem, a Megváltó születésének helyt adó júdeai városka különös jelentőségű színhely a lélek topográfiájában: a szív Szentföldjének legmeghittebb pontja.

Hisz mindenkinek megvan a maga személyes Betleheme. Bizonyára akként fest, ahogyan gyerekkorunk karácsonyai állították elébünk a káprá-

Petrás Mária: Szent család

zatosan ragyogó karácsonyfa alatt, ahol a titokzatosan ragyogó ajándékok között ott rejtőzött szalmafedeles, szerény szállásán a legnagyobb isteni ajándék: az emberré lett Isten-gyermek. E tekintetben alig is változott a betlehem áhítata az utóbbi jó nyolc évszázadban, amióta Szent Ferenc 1223-ban, hogy karácsonyi prédikációját szemléletesebbé tegye, első ízben varázsolta élőképpé a titokzatos éjszakát. A téma már az ókeresztény kor szarkofágdomborművein föltűnik. A középkortól fogva kimeríthetetlen elbeszélőnivalót kínál a festészet legnagyobbjainak, elsőrangú költők folyamodnak hozzá, ha a Megtestesülés kimondhatatlan titkának kifejezésére keresnek módot, és kedves népeink népdalaink mellett a zeneirodalom olyan óriásai is figyelmet szentelnek neki, mint Corelli, Alessandro Scarlatti, Händel vagy épp Liszt Ferenc. És mert a karácsony csodája annyira személyes, az sem meglepő, hogy a betlehem ábrázolása annyira sokrétű fogalmi és esztétikai megközelítést tesz lehetővé. Hisz ha a polgári otthonokban meghonosodott, fényűző változatok a Megváltás éjszakájának keletiesen

titokteljes, egzotikus világát hangsúlyozzák inkább, ugyanennyire megragadóak a népszokásainkból ismert betlehemi alakok: Szent Család, pásztorok, Háromkirályok csuhéból – a legkisebb pásztor kezében meg a József Attila káprázatos metaforájával lángos csillagnak nevezett üstökös ugyancsak szalmából-csuhéból, módosabb vidékeken csomagolópapírossal, sztaniollal cifrázva. Az uradalmi kápolnáknak pompázó, bécsies, biedermeier Betlehem-csoportozatok így, naiv bájúvá népiesülten kerültek vissza eredetük színhelyére, a parasztság körébe.

A székesegyház látogatóközpontja jeles kortárs képző- és iparművészek betlehemes tematikájú alkotásaival tette meghitté az adventi várakozás heteit. A fölkerést műveivel viszonzó húsznál több élvonalbeli magyar művész – festők, szobrászok, keramikusok, ötvös-, zománc- és textilművészek – a fentebb említett mindkét vonulatot megidéz: népies fogantatású plasztikát éppúgy láthatunk, mint absztrakt textiltantáziát és klasszikus figurális kompozíciókat. A járványhelyzet miatt online térbe kényszerült, *Magyar Betlehem 2020* címet viselő tárlat egyebek közt Józsa Judit kerámiaszobrász, Kligl Sándor szobrászművész, Láng Miticzky Katalin festő- és textilművész, Petrás Mária és Petrás Alina keramikusok alkotásain keresztül mutatja meg a témában rejlő műfaji és gondolati sokszínűséget. S hogy a képzőművészet valóban átszellemítse az érdeklődők ünnepváró napjait, a látogatóközpont betlehemkészítő pályázatot is meghirdetett, amelyen bárki versenybe szállhatott házi készítésű alkotásaival. A neves művészek mellett így ügyes kezű kézművesek, mi több: az egyházmegye általános iskolásai is kiveszik részüket a karácsonyi előkészületből.

M. Á.

FOTÓK: PAPDI BALÁZS

Ballonyi Pál Margit:
Ringatja a fény Máriát és Jézusát

Óvodafelújítások az egyházmegyében

A Magyar Katolikus Egyház országos óvodafejlesztési programja keretében az idei évben is folytatódott egyházmegyéinkben az óvodafelújítási program. Az év végére újabb hat óvodában fejeződött be infrastrukturális beruházás 284 460 000 forint értékben.

Az óvodaépületek infrastrukturális fejlesztése több helyszínen energetikai típusú beruházás keretében történt. Jelentős energiamegtakarítást eredményezett az intézményekben az épületek hőszigetelése, a fűtés korszerűsítése és a napelemek felhelyezése. Az új közösségi terek kialakításával, és az új pedagógiai munkát segítő eszközök beszerzésével a 21. század elvárásainak megfelelő komfortos, korszerű intézmények várják a gyermekeket, miközben mindezek segítségével hatékonyabb nevelői munka valósulhat meg.

Battonya

Battonya

■ Mikes Kelemen Katolikus Gimnázium és Szakképző Iskola, Általános Iskola és Óvoda - Rózsa utcai óvoda

- Energetikai felújítás – teljes homlokzati és födém-szigetelés és nyílászárócseré
- Napelemes rendszer kiépítése
- Fűtéskorszerűsítés kazán és radiátorcserével
- Részleges akadálymentesítés
- Kerítésépítés
- Udvari fedett tér kialakítása

Battonya

- Csoportszobák teljeskörű felújítása, új burkolat, festés, mázolás
- Tálalókonyha kialakítása

Hódmezővásárhely

■ Kertvárosi Katolikus Óvoda

- Belső terek (csoportszobák, folyosók) burkolatcseréje
- Egy gyermekmosdó teljes körű felújítása
- Belső terek tisztasági festése
- Új fűtőtestek és új belső nyílászárók elhelyezése
- Új kényelmes gyermekfektetők beszerzése
- Beépített szekrények kialakítása

Mezőtúr

■ Szent István Katolikus Általános Iskola és Óvoda

- Az óvoda elektromos hálózatának teljes felújítása

Mezőtúr

- Belső terek festése, nyílászárók mázolása
- Az óvoda belső tereinek részleges burkolatcseréje
- Az óvoda udvarának teljes rekonstrukciója: új kerítés építése, udvari fedett tér kialakítása, mely alkalmas rossz idő esetén a gyerekek szabadban történő foglalkoztatására, a mindennapos torna helyszínének biztosítására
- A balesetveszélyes udvari burkolatok megújítása, új udvari és csoportszobai játékeszközök és bútorok vásárlása

Öttömös

Öttömös

■ Szent Ágoston Katolikus Általános Iskola és Óvoda

- Energetikai típusú felújítás – teljes homlokzati és fűdémszigetelés
- Fűtőkorszerűsítés kazán- és radiátorcserével
- Kerítésépítés
- Teljes elektromos hálózatfelújítás
- Új gyermekmosdó kialakítása
- Csoportszobák teljeskörű felújítása – új burkolat, festés, mázolás
- Tálalókonyha kialakítása új eszközök beszerzése

Szeged

■ Fénysugár Katolikus Óvoda, Hóbiárt utcai telephely

- Új tálalókonyha kialakítása, építése
- HCCP előírásainak megfelelő eszközök beszerzése
- Gyermekek étkezésére szolgáló közösségi tér és ehhez kapcsolódó gyermekmosdó kialakítása az óvoda alagsorában
- Elektromos hálózat felújítása

Szentes

■ Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda („A foglalkoztatás és az életminőség javítása” EU Projektből 54 958 059 forint támogatással valósult meg.)

- Mosdó felújítása
- Csoportszobák teljes körű felújítása, festés, mázolás, burkolatcsere
- Homlokzati nyílászárók felújítása, hőszigetelő üvegezése

Szentes

- Részleges akadálymentesítés
- Új vizesblokk kialakítása, a meglévő teljes felújítása
- Tornaszoba teljes körű felújítása, sportpadló (PVC) elhelyezésével
- Erősáramú vezetékhálózat teljes cseréje, új világítótestek elhelyezése
- Gyengeáramú rendszerek, vezetékek felújítása

Tiszasziget

Tiszasziget

■ Szent Antal Katolikus Általános Iskola és Óvoda

- Az épület teljeskörű fűtés korszerűsítése, kazán- és radiátorcserével

Tiszasziget

Kulturális mozaik

Fények a horizonton

Még az őszi korlátozások előtt, az októberi nemzeti ünnepen közönség elé kerülhetett a *XXVI. Alföldi Fotószalon* felkérésére beküldött pályaművek legjava a szentesi Tokácsli Galériában. A Szentesi Fotókör által lebonyolított csoportos kiállítás követi és dokumentálja a fotóművészet technikájának alakulását: a fotóművészet barátai olyan ritkaságokkal is találkozhatnak, mint az argentotípus, cianotípus, sópapír, olajnyomat, pigmentnyomat, továbbá a nitrotranszfer eljárással készült vagy épp camera obscurával fényképezett fotográfiák.

Mesélőkedv és (szín)játék

110 éve született a magyar színházművészet korszakos alkotója, *Varga Mátyás* Kossuth-díjas jelmeztervező, grafikus- és keramikusművész. Pályafutása a Kolozsvár–Szeged–Budapest háromszöghöz kötődött, és bár műfaji okoknál fogva ma már elsősorban filmdíszletei ragadhatják magukkal a kései szemlélőt – élükön a kikezdehetetlen népszerűségű Liliomfi kivételes stílusérzéssel megálmodott látványvilágával –, az 1936. évi párizsi világkiállítás ezüstérmes alkotója százezrek színházi élményét tette feledhetetlenné színházi és szabadtéri kulisszáival. Hat évtizeden keresztül volt a Szegedi Szabadtéri Játékok meghatározó alkotója, a látvány és a színpadi varázslat igazi mestere, aki nemcsak a darab és a rendezői koncepció atmoszféráját közvetítette fölényes rajztudásról és beleérző képességről árulkodó színpadképeivel, de annak is tökéletesen tudatában volt, hogy a Klebelsberg és Rerrich megálmodta tér

ölelésében nyaranta otthonra lelő népszínház nem szakadhat ki a székesegyház körülről komplex művészi és szellemi közegből. Ha a rendező szándék úgy kívánta, mégis döbbenetesen újszerű tudott lenni – így a Major-féle tragédiák már-már avantgárd látványvilágának megtervezésekor, művészetének java része mégis az őszinte mesélőkedv szellemében fogantatott. Ez a derűs naivitás csillan meg kerámiáiban is, melyeknek java részét ugyancsak a színház világa ihlette, és amelyek az alkotó nagylelkű följárlása révén Szegednek adományozott, Bécsi körüli Varga Mátyás Emlékházban várják a művészetek híveit.

A szelídség monumentalitása

A hazai képzőművészet meghatározó jelentőségű alkotója, *Nagy Gábor* Munkácsy-díjas festőművész életműéből tárt a közönség elé nagyívű áttekintést a szegedi Reök-palota októberben megnyílt kiállítása. Nagy Gábor halk hangú, ám mégis

sokszólamú festő, akinél a lírai realizmus tematikus megközelítésmódja mindig a mélyebb létértelmezés alapjául szolgál. Képeinek lírikus alaptónusú valórszíneiben egyfajta szelíd metafizika tükröződik – már-már evangéliumi módra. Aligha véletlen, hogy piktúrájának vezérmotívumként visszatérő eleme a bárányszimbolika. A kiállítás címében jelzett *Átkelés* különféle értelmezésekre ad módot. A látható és a mögöttes jelenségvilág, a reális és a látomásos, az idői és a térbeli struktúrák, de a művészettörténeti korszakok közötti átmeneteket is tetten érhattük a nagyszabású válogatásban, amely mintegy Pietro della Francescától Paul Kleeig és Vajda Lajosig, Kondorig vet egy pillantást az európai műtörténet óriási örökségére, a folytonosság és a gyökerekből forrászó szemléletbeli újítások közötti folyamatosság jegyében. Talán ebben leli magyarázatát a művekből áradó kiegyensúlyozottság, klasszikus arányosság és monumentalitás.

Kultúrával a civilizáció kártételei ellen

Online térbe kényszerült a kortárs képzőművészet legjavát felsorakoztató *67. Vásárhelyi Őszi Tárlat*, de a Szegedi Szépművészeti Céh mintegy 40 alkotó munkásságát bemutató, hagyományos őszi seregszemléje is. A Szépművészeti Céh weboldalán tette hozzáférhetővé festő-, szobrász-, grafikus- és iparművészei továbbá fotósai beküldött munkáit, napjaink legsúlyosabb problémáira is reflektálva: „*Csakis az a mű méltó a fennmaradásra, amely föltart valamit a világ végső és végleges dimenzióiból. Amely fölkaivaró élmény hatása alatt született. Miközben szerte körülöttünk nagy dérral-dúrral zajlik az értékek át- és még inkább leértékelése, lassacskán csupán a mű az, ami menedéket nyújt a szellemnek és pihenőt kínál a léleknek ebben az elbizonytalanított világban.*”

MARTON ÁRPÁD

Nagy Gábor: A kenyér (olaj, vászon, 100×70 cm)

„Az egyszülött Fiú, aki megváltásul jött a földre”

Karácsony napja a múltban és a jelenben

A kereszténység egyik legfontosabb ünnepe a karácsony, amely Jézus Krisztus születésének, vagyis az Isten emberré válásának és megtestesülésének az emléknapija. Egyben – az egyházi év kezdeti időszakának kiemelkedő napjaként – közvetlen előkészítője a húsvétnek, a test szerinti feltámadásba és az örök életbe vetett hit ünnepének, s ezzel az ember megváltásának folyamatára is emlékeztet.

A karácsony egyik legfontosabb teológiai és gyakorlati tartalma, hogy a történelem egy időszakában – nagyjából kétezer esztendővel ezelőtt – a teremtett világ része volt az istenség, azaz a teremtető Isten és az általa megalkotott ember egyszerre volt jelen az anyagi világban. Ugyanakkor a második isteni személy, Jézus Krisztus életével és tanításával a fényt, az életet, az igazságot, s a sötétség, a halál és a gonosz fölötti győzelem hitét és tanúságát hozta el az embereknek.

Jézus Krisztus születéséről konkrét, hiteles és elfogulatlan történeti források nem állnak rendelkezésünkre, így annak pontos idejét – a történelmi szakmai szempontok és forráskritikai módszertan szerint – nem ismerjük. Az első századok ősi keresztény közösségei éppen emiatt eltérő időpontokban ünnepelték az Úr megtestesülésének napját. Ráadásul – ha el nem is halványult, de – nem volt elsődleges ünnepnap az egyházi évben a húsvét mellett, amely a keresztény ünnepkör legfontosabb napja, mint már említettük, a föltámadás és az örök élet ünnepe.

A Jézus születésének napjáról való megemlékezés kérdése a kereszténység elterjedése és a római birodalom területén való térnyerése következményeként vált fontossá. Emiatt már az első egyetemes zsinaton, a 325. évi

nikaiai szinóduson megállapodtak az azon résztvevő atyák abban, hogy az egyházban egységesen december 25-én ünneplik Jézus Krisztus világrajöttét. Ennek egyik oka az volt, hogy minden keresztény egyszerre, azonos időpontban emlékezzen meg a testté lett Istenről, a Megváltó megszületéséről. Ugyanekkor állapodtak meg a húsvét időpontjáról is, amelyet – mozgó ünnepként – a tavaszi nap-

égitestek mozgásához pontosabban igazították azt, amelynek következtében a keleti és a nyugati egyház liturgikus kalendáriumának napjai eltértek egymástól. Az évezredek hagyományokhoz ragaszkodó ortodox keresztények az ókori gyökerű – és kevésbé pontos – Julius Caesar-féle naptárt tartották meg, míg a nyugati keresztények a Gergely pápa-féle naptárt használják. Ez az oka annak, hogy a kereszténység legfontosabb ünnepeit – húsvétot, karácsonyt és pünkösdöt – is eltérő időpontokban ünneplik Keleten és Nyugaton a keresztények.

Napjaink ökumenikus szellemiségének törekvése, hogy a keresztény közösségek az ünnepeiket egy időpontban üljék meg, s ezzel is kifejezzék azt, hogy valamennyi Krisztushívő – napjainkban több mint kétmilliárd ember – vallja: Jézus Krisztus a megtestesült Isten. A karácsony legfontosabb üzenete, hogy a hit, a remény és a szeretet teológiai eredményei egy emberi (aki egyben tökéletesen és oszthatatlanul Isten is) életpéldán keresztül, s egy tételes és koherens tanításrendszer (az evangéliumok) megfogalmazásával megjelennek Jézus Krisztus világrajöttében: az Isten megbocsátó és irgalmas szeretetének jeleként.

A boldog emlékezetű néprajzkutató és művészettörténész Bálint Sándor, a magyar és közép-európai

katolikus tradíciók, valamint a szegedi néphagyomány legjobb ismerője írja, hogy a karácsonyi ünnepet megindító „*éjfél mi biedelemvilágába tartozik, hogy a szegedi nép szerint Isten éjjélkor áldását adja az emberekre. Az áldás az egyszülött Fiú, aki megváltásul jött a földre.*”

MIKLÓS PÉTER

A szeged-alsóvárosi ferences templom főoltárképe

éjegyenlőséget követő első holdtölte utáni vasárnapban jelöltek meg.

Az elmúlt évszázadok során azonban – mivel csillagászati ismereteink gyarapodtak – naptárreform vált szükségessé. Ezért a tizenhatodik század végén, XIII. Gergely pápa idején megújították az időszámítást, s az

Sokra viheti a Grosics hallássérült tehetsége,

Vass Dániel

Nagy lehetőség előtt áll a fiatal gyulai labdarúgó, Vass Dániel. A 9 éves fiú számos adottságával kiemelkedik társai közül. Edzője, Kádár László szerint óriási potenciál rejlik a fiatal sportolóban. Az edzéseken mutatott hozzáállása példátlan, nem ismer elvesztett labdát, és szinte minden poszton bevethető. Viszont hallássérült, ami jelentős hátrányt jelentett számára a pályán és az iskolában is.

Vass Dánielre ifjabb Fekete László, a legendás újpesti játékos, az 1979-ben európai ezüstcipős Fekete László fia is felfigyelt. Az édesapja emlékét is őrző Ezüstcipő Focisuli hallássérült gyermekeknek biztosít lehetőséget a szervezett keretek között zajló játékokra. Ennek köszönhetően Dani kapott egy speciális, zajsűrűs bluetoothos hallókészüléket, melyhez egy kisebb mikrofon is tartozik. Utóbbi eszköz a mérkőzések alatt az edzőjénél van, praktikus módon az ő nyakában, ennek köszönhetően akár 80-90 méterről is tökéletesen hallja őt. A készülékhez meglehetősen nehéz hozzájutni, már ha csak annak több százezer forintos árát vesszük figyelembe. Ezért is volt fontos Dani számára ez a segítség.

Édesapja, Vass Zoltán kisfia egyik legnagyobb szurkolója, folyamatosan figyelemmel kíséri edzéseit és mérkőzéseit. Elmondta, szemmel láthatóan javult Dani figyelme a pályán, mióta a speciális eszközt használhatják.

– Dani az iskolában kiváló tanuló, emellett kiváló sportoló. Nagyon bízom benne, hogy ez az eszköz még jobban segíteni fogja őt. A tanulás során a legnagyobb változást

az angol szavak kiejtésénél lehetett észrevenni. Meglehet, hogy eddig nem mindig hallotta jól az egyes szavak helyes kiejtését, pár hete azonban ez megváltozott, a pályán pedig sokkal felszabadultabban mozog – mondta Vass Zoltán.

A gyulai labdarúgó esete nem egyedülálló, a legtöbben a Ferencváros egykori futballistájára, Takács Ákosra gondolhatnak, aki hallássérültként nyújtott éveken keresztül kimagasló teljesítményt. Klubcsapatával kétszer nyert magyar bajnokságot és kétszer magyar kupát. A példamutató pályafutásról Vass Dániel édesapja és edzője is sokat mesélt, Dani pedig példaképként tekint az egykori, válogatott labdarúgóra.

Edzője, Kádár László szerint Dani is sokra viheti.

– Nagyon technikás és gyors játékos.

Dani térlátása nagyban különbözik a többi kisfiúéhoz képest, sokkal jobban lát a pályán. Minden egyes pozícióban bevethető, én sokszor védőként játszatom, hogy ezt az adottságát kihasználhassa, és hátulról szervezze a játékot. Véleményem szerint korosztályában sok csapatban megállná a helyét – méltatta a fiatal focista hozzáállását

FOTÓK: PÁLFALVI ZOLTÁN

Kádár László, a Grosics Labdarúgó Akadémia utánpótlásedzője.

A gyulai kisfiú azt is elmondhatja magáról, hogy részt vehetett a Puskás Aréna megnyitóján, ráadásul azon gyerekek között volt, akik a magyar és az uruguay-i válogatottat felkísérték a pályára. A nemzeti csapat szereplését folyamatosan figyelemmel kísérik édesapjával, szabad idejükben pedig az egyes mérkőzések fontosabb pillanatait is közösen nézik vissza, majd elemzik azokat. Azt persze még nem lehet tudni, hogy Dani álma valóra válik-e, és hallássérültként NB I-es játékos válik belőle, az viszont biztos, ha megmarad az elszántsága, sokra viheti.

PÁLFALVI ZOLTÁN

FOTÓ: FRANK YVETTE/DELMAGYARORSZÁG

A gyermekvédelmi gondoskodásban élő fiatalok fotópályázatának díjazottjai

„Isteni fényképeket” díjaztak

Augusztus 31-éig több mint 240 pályamunka érkezett be a Szeged-Csanádi Egyházmegye Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltatójának fotópályázatára. A gyermekeknek az őket körülvevő világ szépségét kellett megörökítenie. Az *Isteni fénykép* címmel hirdetett pályázatra a természet, az ember, illetve a vallási élet témákban küldhették be műveiket

FOTÓ: SZABÓ ZOLTÁN

Sárközi Zsanett

a fiatalok. Október 25-én a gyermekvédelmi szolgáltató Csongor téri épületében rendeztek kiállítást a legjobb 36 pályaműből, melyek közül a zsűri végül 23 alkotást díjazott. A szolgáltató pasztorációs munkacsoportjának tagjai örömmel találkoztak a fiatal alkotókkal, akik arcán megjelent a felismerés, hogy valójában mire is képesek. Tanulni lehet abból, ahogyan a fiatalok megörökítették az őket körülvevő világot.

A munkákat három korcsoportban értékelték. A zsűri döntése alapján a 10–12 évesek között a nevelőszülőnél élő zsombói *Janó Szimonetta* lett az 1. helyezett, „Csiga” című képével. A 13–15 évesek korosztályát *Ajtai Natália Erzsébet* nyerte, „Együtt”

című pályamunkájával – ő szintén nevelőszülői családban él, Fóton. A 16–21 évesek versenyében a „Nap barátai” című fotót ítélték a legjobbnak, amelyet a 17 éves *Sárközi Zsanett* készített – ő a szolgáltató egyik gyulai lakásotthonában nevelkedik. A fotópályázat legsikeresebb alkotója Sárközi Zsanett lett, akinek díjnyertes fotója mellett két további képét is kiállították Szegeden. A gyulai fiatal elmondta, hogy a legjobban a kirándulások alkalmával a természetről és az állatokról szeret képeket készíteni, egyik kedvence a naplemente és a napfelkelte fotózása. Hozzátette, barátai biztatására, illetve a pályázaton elért eredményeinek köszönhetően a jövőben komolyabban is szeretne foglalkozni a fotózással.

Szakképzési centrumokkal működik együtt a GFE

Együttműködési megállapodást írt alá november 10-én a Gál Ferenc

Egyetem a Békéscsabai és a Gyulai Szakképzési Centrummal. A békési megyeszékhelyen *Bíró Gyula*, az egyetem képzésfejlesztési igazgatója, illetve *Mucsi Balázs* főigazgató látta el kézjegyével a megállapodást. A két intézmény oktatói a lehetőségekhez mérten összehangolják a képzéseiket, a munkájukat, és így olyan közös fejlesztéseket tudnak majd véghezvinni, amelyek négy tudomány – a gazdaság-, az egészség-, a szociális-tudomány, valamint a pedagógusképzés – területére terjednek ki. Gyulán *Bíró Gyula* mellett *Kovács Zsuzsanna*, a Gyulai Szakképzési Centrum vezetője szignózta a dokumentumot, mely a térségben működő egészségügyi képzés fejlesztése terén számít jelentősnek. A pálya iránti munkaerőpiaci kereslet töretlenül népszerű, a jelenlegi járványhelyzetben pedig még inkább szükség van jól képzett egészségügyi dolgozók, ápolók képzésére. A két fél közösen dolgozza ki, hogy az okleveles technikus képzésben oktatott ismeretanyagok milyen mértékben és milyen módon kerülhetnek beszámításra a felsőoktatási tanulmányok során. Az együttműködő intézmények stratégiai fontosságúnak tekintik az átjárhatóság biztosítását, a sikeres, emelt szintű érettségi letételét, a képzésbe jelentkező hallgatók előzetes tudásának beszámítását, a középiskolában megszerzett szakmai gyakorlati ismereteikre épülő gyakorlati képzést. Az egyetem emellett biztosítja az érdeklődő diákoknak az egyetem pályaorientációs, beiskolázási programjain való részvételt.

FOTÓ: DÉVÉNYI ENDRE

Bíró Gyula, a GFE képzésfejlesztési igazgatója Kovács Zsuzsannával, a Gyulai Szakképzési Centrum vezetőjével írta alá a megállapodást Gyulán

Pápai áldásban részesült születésnapján a szegedi sajtóapostol

Rendhagyó eseménnyel köszöntötte a Tátra téri templom híveinek közössége az egyházközség sajtóapostolát, közösségszervezőjét, az 50 éves *Zólyomi Norbertet*. Az elismerő szavakat Ferenc pápa áldása egészítette ki. Zólyomi Norbert nevéhez fűződik Szeged-Tarjánvárosban a kézzel másolt Biblia és a Hangos Biblia, a Szőlőfürt című plébániai újság, a tarjánvárosi plébánia honlapjának és közösségi oldalának kezelése, számos kirándulás szervezése, az egyházi események fotózása. Zólyomi Norbert elmondta, szívesen és örömmel szolgál a plébánián 1993 óta sajtóapostolként, ami által sok területbe be tud kapcsolódni. Úgy véli, küldetése nem csupán kateketikai, egész személyiségével szeretné hirdetni az örömhírt, minden helyzetben szeretné megmutatni hitét. Elkötelezetten és nagy szeretettel készíti fel minden évben a hittanos fiatalokat az elsőáldozásra és a bér-málkozásra Szögi Ildikó tanártársával együtt. Szintén közösen tervezik és szervezik meg a nyári hittan táborokat is.

Megújul a patinás Károlyi Ház

Az egykori gazdatiszti kúria, majd a Háziipari és Népművészeti Szövetkezetnek is otthon adó hődmézovásárhelyi Károlyi Ház öt szakaszra tervezett felújításának második szakaszánál tartanak. A harmadik ütem után *Németh László* esperes elképzelhetőnek tartja, hogy utána részben ismét benépesülhet a vásárhelyi Károlyi Ház. Az egykori gazdatiszti kúria a források szerint 1750 körül épült. A műemléki védettségű ház tavaly ősszel indított felújítását öt ütemre osztották. A munkálatokra összesen 80 millió forintot költenek az egyházmegye támogatásával és hívek adományaiból. Mintegy 43 millió forintot a tetőszerkezetre fordítottak. A második szakaszban a külső részt tatarozzák, illetve

részben a tönkrement nyílászárók cseréjére koncentrálnak. A harmadik ütem a belső helyiségeket érinti majd. Egyebek mellett egy méltó, elegáns ünnepi rendezvénytermet is kialakítanak. Modernizálják a vizesblokkot, a villamos hálózatot, illetve kiváltanák az utcafront felőli épület jelenlegi cserépkályhás fűtését. Németh László reményei szerint már a kertre és a bútorozásra koncentráló negyedik és ötödik ütem előtt ismét használhatnák az épületet.

Klebersberg Kunó tiszteletére alapítottak társaságot

Civil kezdeményezésre alakult meg november 13-án, Szegeden a Klebersberg Társaság. A szervezet célja az, hogy ápolják az egykori vallás- és közoktatásügyi miniszter emlékét, egyben kezdeményezik Klebersberg Kunó szobrának a felállítását a Nemzeti Emlékcsarnokban. A szobor megalkotásához szükséges kezdőtőkét az alapítók biztosítják, emellett minden évben november 13-án, Klebersberg születésnapján koszorúzással egybekötött szentmisét tartanak a szegedi dómban, és emlékkonferenciával tisztelnek a modernkori kultúrpolitika nagy alakja előtt. A társaság legfőbb küldetése a klebersbergi szellemiség ápolása a tudomány, a művészet és az oktatás területén.

Klebersberg Kunó személye nemcsak Szeged életében megkerülhetetlen, így az alapítók azt szeretnék elérni, hogy az ő tevékenységük se csak a Tisza-parti városra fókuszáljon. A Klebersberg Társaság megalapítása *Kiss-Rigó László* püspök mellett kulturális szakemberek nevéhez fűződik: Gyüdi Sándor a Szegedi Szimfonikus Zenekar igazgatója; ifj. Harangozó Gyula, Kossuth-díjas táncművész, a Szegedi Szabadtéri Játékok művészeti igazgatója; Herczeg Tamás, a Szegedi Szabadtéri Játékok igazgatója; Kucsera Tamás Gergely, a Magyar Művészeti Akadémia főtákará; Nátyi Róbert az SZTE Bartók Béla Művészeti Kar dékánja;

valamint Tóth Péter az SZTE Bartók Béla Művészeti Kar dékánhelyettese.

Megújul a pusztamérgesi templom

Több mint hetven millió forintot fordíthatnak a pusztamérgesi Nagybaldogasszony templom korszerűsítésére – számolt be a jó hírről a Móra-Net televízió. A templomépület már közel száz éve fogadja a híveket a település központjában, de az idő múlásával és egy vihar következtében állapota megromlott. *Negyela Zoltán* plébános arról számolt be, hogy többéves előkészület után kezdődhetett meg idén ősszel a munka. A templom teljes külső és belső felújításával megszűnnek a beázások, komfortosabbá válik majd az épület. A pénz nagyobb része három nyertes pályázatból tevődik össze, de még most is hiányzik közel tízmillió forint, vagyis szükség van a hívők felajánlásaira is.

Érdekesség, hogy a pusztamérgesi templom az 1900-as években a Váci Egyházmegyéhez tartozott. Pusztamérges sajátos, központi helyet foglalt el ebben a szűkebb értelemben vett régióban, ugyanis a környező településeknek nem volt temploma. Falait szekkek díszítik, amelyek miatt műemléki védelem alá került az épület. A különleges szekkeket *Takács István* készítette, aki az egri bazilika kupoláját is festette.

A jelenleg üresen álló templomba várhatóan húsvétra költözhetnek vissza a hívek.

Minden adományforint kettőt ér!

Támogassa Ön is a Szeged-Csanádi Egyházmegye közszolgálati és karitatív tevékenységét!

Olvasóink minden adományként felajánlott egy forintja mellé még egyet tesz az OTP Bank. A pénzügyintézet vállalta, hogy megduplázza az egyházmegyénk támogatására eljuttatott adományokat.

Az adományokat gyűjtő folyószámla száma: 11735005-20559850

Az adománygyűjtésben részt vevő OTP bankfiókok listája:

Békés megye

Battonya, Fő u. 86.
Békés, Széchenyi tér 2.
Békéscsaba, Szent István tér 3.,
Andrássy út 37-43. (Csaba Center)
Csorvás, Rákóczi u. 12.
Dévaványa, Árpád u. 32.
Elek, Gyulai út 5.
Füzesgyarmat, Szabadság tér 1.
Gyomaendrőd, Szabadság tér 7.
Gyula, Bodoky u. 9.
Medgyesegyháza, Kossuth Lajos tér 21/a
Mezőberény, Kossuth Lajos tér 12.
Mezőhegyes, Zala Gy. ltp. 7.

Mezőkovácsháza, Árpád utca 177.
Nagyszénás, Hősök útja 11.
Orosháza, Kossuth Lajos u. 20.
Sarkad, Árpád fejedelem tér 5.
Szarvas, Kossuth Lajos tér 1.
Szeghalom, Tildy Zoltán u. 4-8.
Tótkomlós, Széchenyi u. 4-6.
Újkígyós, Kossuth Lajos u. 38.
Vésztő, Kossuth Lajos u. 72.

Csongrád megye

Csanádpalota, Kelemen László tér 10.
Csongrád, Szentháromság tér 2-6.
Hódmezővásárhely, Andrássy út 1.

Kiskundorozsma, Negyvennyolcas u. 3.
Kistelek, Kossuth u. 5-7.
Makó, Széchenyi tér 14-16.
Mindszent, Köztársaság tér 11.
Mórahalom, Szegedi út 3.
Ruzsa, Alkotmány tér 3.
Szeged, Takaréktár u. 7.,
Aradi vértanúk tere 3., Vértói út 1.
Szentes, Kossuth Lajos u. 26.

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Kunszentmárton, Kossuth Lajos u. 2.
Mezőtúr, Szabadság tér 29.
Túrkeve, Széchenyi utca 32-34.

Paprika Drops: a legjobb dolog, amit az ételbe tehet!

Egy innovatív szolgáltatás a gasztronómiai és higiéniai kultúra fejlődéséhez

Mi is a Paprika Drops?

A Paprika Drops kizárólag természetes anyagokból álló intelligens ételízesítő, amely igazán tűzessé teheti ételünket, azok ízének, konzisztenciájának megtartásával, valamint a chili paprika pozitív élettani hatásaival. A termék megalkotásánál a legfőbb cél az volt, hogy kiváló ételünket eredeti ízükben élvezhessük, miközben erősségüket mindenki saját igényei szerint pontosan beállíthassa.

A Paprika Drops célja

A minőségéhez méltó helyet kapni minden asztalon, a só és borstartó, valamint az egyesével csomagolt fogvájó mellett. Ma már nem látjuk szívesen asztalunkon a régi, nyitott só- és

borstartót, amibe néhányan kézzel is belenyúlunk, és nem látjuk szívesen a dobozos, ömlesztett fogvájókat, amiből csak úgy vehetünk ki egyet, hogy azt már összefogdosták. A Paprika Drops több mint egy termék!

A Paprika Drops lehetséges felhasználási módjai

Ételeink csípősségének tökéletes beállítása! Mindenki előfordult már olyan, hogy főzés közben az egyik erős paprika épphogy csak csipett a másiktól pedig egy fél is ehetetlenné tette az ételt. Ez innentől nem fordulhat elő! Hiszen a Paprika Drops minden egyes cseppje pontosan annyi paprikakivonatot tartalmaz, mint az előző.

További információk:
www.paprikadrops.com

Forgalmazó:
Dóm Fejlesztő- és Turisztikai
Szolgáltató Szervezet

JUHÁSZ GYULA

Karácsony felé

Szép Tündérország támad föl szívemben
Ilyenkor decemberben.

A szeretetnek csillagára nézek,
Megszáll egy titkos, gyönyörű ígézet,
Ilyenkor decemberben.

...Bizalmas szívvel járom a világot,
S amit az élet vágott,
Beheggesztem a sebet a szívemben,
És hiszek újra égi szeretetben,
Ilyenkor decemberben.

...És valahol csak kétkedő beszédet
Hallok, szomorún nézek,
A kis Jézuska itt van a közelben,
Legyünk hát jobbak, s higgyünk rendületlen,
S ne csak így decemberben.

1902